AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 7-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 18-tą VASARIO (FEB.), 1933 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

University of Ill. Library URBANA, ILL.

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų ŽINIOS

KEISTAS KERŠTAUTOJAS

Žeimelis, Šiaulių aps. — P. Pečiulių mažaalkoholinė parduotuvė yra įsigijusi keistą keršta utoją, kuris prieš Kalėdas kraujais apibiauroja įeinamąsias įmonės duris. Nežiurint tai, kaip stropiai buvo saugoma įmonė ir kaip norėta keršta utojas susekti, vis tik jam nematomam pavyko duris vėl išbiauroti. Šį kartą jos buvo aptaškytos kaž kokiais raudonais dažais su miltų mišiniu.

PETROŠIUNŲ NAUJIENOS

Steigiama ambulatorija. Šv. Vincento ir Pauliaus dr-jos Karmelitų skyrius čia steigia ambulatoriją. Šį darbą paremia pinigais ir Pažaislio valsčiaus savivaldybė. Neturtingiems medicinos pagelba ambulatorija teiks dykai.

Apgavinėja keleivius. Petrošiunų miestely daug kas pravažiuodamas sustoja arklių pailsinti bei turėdamas kitokių reikalų. Tačiau paskutiniuoju metu pradėjo kaž kas paliktus vežimus apvaginėti. Prieš Kalėdų šventes net keletas tokių vagysčių yra padaryta, o už miestelio net plėšimas įvykdytas. Iš ukininko atimta 400 litų pinigais ir arklys su vežimu. **Tsb.**

PANEMUNIO NAUJIENOS

Išnyko papročiai. Seniau Kalėdų ir Najų Metų šventės turėjo daug įvairių papročių, kurių dabar jau niekas nepaiso.

Nelinkę skubėti. Ukininkai čia linkę atidelioti bet kokius darbus paskutinei dienai. Šiemet, šventiniams pyragams, kviečius jie suvežė į maluną paskutinėmis dienomis prieš šventes. Kadangi plačioj apylinkėj tik vienas valcinis malunas tėra, tai jis nors ir dieną naktį dirbdamas nesuspėjo visiems sumalti, dėl to daug kas šventes šventė be pyragų.

Prieš Kalėdas arė. Prieš pačias Kalėdas kai kurie ukininkai čia pasinaudodami atšilusiu oru, buvo išėję arti. Nors neartų dirvų dėl šlapio rudens ir daug yra, bet ir šį kartą nepavyko jų aparti.

Auga smulkioji pramonė. Netoli miestelio neseniai atsidarė odoms ir kailiams išdirbti dirbtuvė. Nors apylinkėj ir daug yra kailiadirbių, bet ukininkai daugiau tikisi iš dirbtuvės ir mano, kad ji geriau darbą padirbsianti. — **Tsb.**

PRIEGLAUDA TIEKS MIESTELIUI ŠVIESĄ

Gelgaudiškis, Šakių apskr. — Gelgaudiškio valsčiaus viršaitis pasirašė sutartį su vietine našlaičių prieglauda, kad ši tiektų miesteliui elektros šviesą. Už kilovuatą bus imama po 1 lt. 20 ct. arba po 20 centų už žvakę per mėnesį. Miestelio gyventojai džiaugiasi turėsią gerą ir nebrangią šviesą. — **Tsb.**

DOVANOJO MOKYKLAI ŽEMĖS

Tirkšliai, Mažeikių apskr. — Ukin. Juozas Žiulpa dovanojo Miškėnų pradžios mokyklai 1 ha žemės. Šis jo žygis padarė gražaus įspudžio apylinkės gyventojams. — **Tsb.**

GVARANTUOTA VISIEMS KENČIANTIEMS NUO

Skausmų Pilve
Geso — Rugšties
Nesuvirškinimo, Etc.

Sunkiausios ligos yra lengva išgydyt del PEPSINIC SELTZER arba gražinam pinigus. Butinai nusipirkit bonką šjandien nuo Jusų Vaistininko arba rašykite: — PEPSINIC SELTZER CO. Worcester, Mass.

Atminkite Garantiją

Ultimatumas Reiškia Karę, Sako Nankingas

Peipingas. — Jeigu Japonija suteiks Nankingui ultimatumą reikalajant kiniečių kareivių pulkų prašalinimo iš Jehol provincijos, toks aktas gali but aiškinimas tiktai kaipo karės paskelbimas, pareiškė einantis premiero apreigas T. V. Soong. Valdžia ankščiau buvo išreiškus savo abejojimą, kad Tokyo tikrai įvykdintų tą grąsinimą. T. V. Soong pareiškė, jogei jis tiki, pasaulis nebutų priešingas kiniečių nusistatymui.

Apie ultimatumą arba galutiną pasiūlymą išgirdę, amerikonų ir kitų užsienių verslo kompanijos nariai Peipinge ir Tientsine buvo labai išsigandę, tečiaus Generalis Konsulas Trentsine visus nuramino. Dar ultimatumas nepasiųstas. Kiniečiam dabar rimtas momentas. Visi militariški vadai jaučia, jog Kinijos ateičiai gręsia pavojus ri pasiryžę išgelbėt ją nors ir reiktų jiems galvą paguldyt.

Kiniečiai Nankinge bijo, kad veik kovos Jehol provincijoj tuo jaus prasidės ir gali paskui šiaurinėje Kinijoj įvykt didelė karė. Daug permato, kad ateinančių kelių savaičių įvykiai bus rimčiausi ir reikšmingiausi visame Kinijos—Japonijos ginče. Jeigu Jehol užpuolimas prasidėtų, Kinija butų priversta kariaut su Japonija dėl mirties ar gyvybės.

Uždarė Bankus Aštuoniom Dienom

Detroit. — Michigan valstijos gubernatorius Comstock uždarė Pietinės Michigano dalies visus bankus 8 dienomis. Bilionas dolerių depozitorių pinigų sulaikyta, ir jie negali jų pasiimti. Svarstyti padėtį atvyko Komercijos ministeris Chapin ir Finansų Ministerio padėjėjas Ballantine, Federalio Rezervo banko ir Rekonstrukcijos Finansų Kompanijos atstovai. Jie nutarė suteikti greitą paramą. Šiaurės Michigano dalies bankai nepaliesti. Jie randasi Mineaplio rezervo banko teritorijoj, kurio finansinė buklė yra geresnė.

ATGAIVINS SURIŲ GAMYBĄ

Vaiguva, Šiaulių aps. — Dar prieš pieninių musų krašte atsiradimą, šioj apylinkėj buvo išsiplatinusi siurių gamyba. Daugelis stambesnių ukininkų turėjo savo surių gamyklas, kurios pirkdavo pieną, nežiurėdamos jo riebumo, po 25 ct. literį. Atsiradus pieninėms, daug kas metė surių gamybą ir vežė pieną pieninėms. Tačiau pasirodė, kad gaminant surius, brangiaus galima jie suvartoti. Dėl to ateinančiais metais daugelis ukininkų nori vėl atgaivinti surių gamybą. Jie tikisi, kad šiai pramonės šakai dabar susidarė geresnės sąlygos, kaip seniau buvo, nes pieno gaus jie ir po 15 centų litrą, ir jo bus kiek tik reiks, dėl to, kad pieninės ir tiek nemoka. Surius taip jau žada eksportuoti, kaip ir seniau.

SENAI LAUKIAMA

Valgių Gaminimo ir Namų Prižiurėjimo Knyga Jau Gatava

Joje Telpa Apie 400 Receptų Del Gaminimo Įvairių Valgių

Puslapių 173. Su paveikslais

Kaina su prisiuntimu $1.00

Sveikatos atžvilgiu ta knyga turėtų rastis kiekvienoj Lietuvių šeimoj

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

MOTERIŠKĖ IŠGELBĖJO JO GYVASTĮ

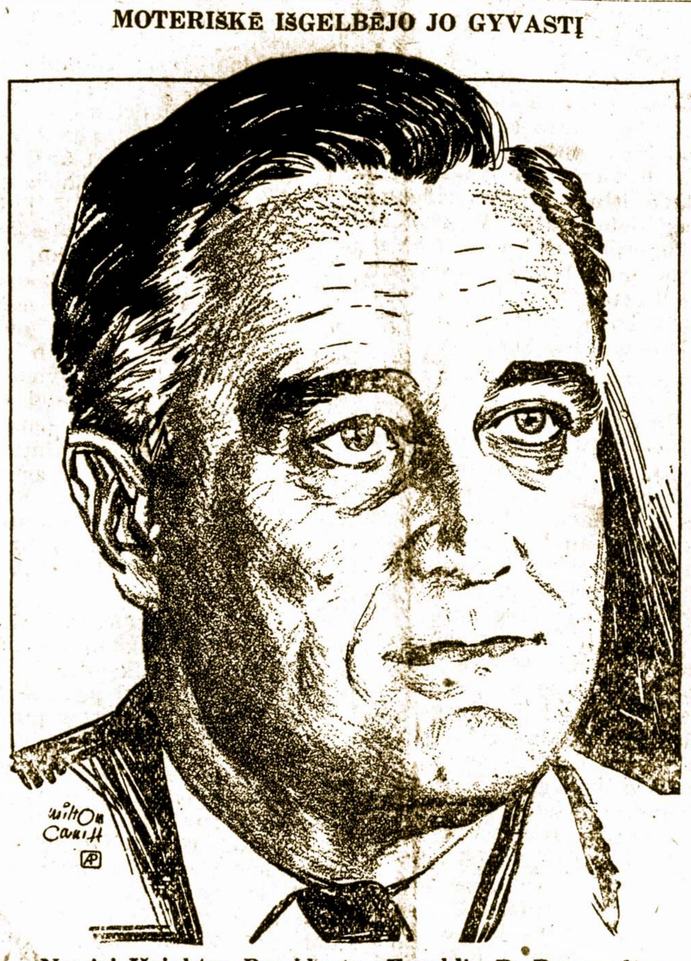

Naujai Išrinktas Prezidentas Franklin D. Rooseveltas

Žudytojo Kulipkos Nekliudė Roosevelto

Miami, Fla. — Čia busiantis prezidentas Franklin D. Rooseveltas sustojo, po kelių savaičių poilsio ir plaukimo Vincent Astorio privatišku laivu Nourmahal. Jisai pasiekė Miami, Fla. vakare, pavalgė vakarienę ir automobiliu vyko stotin įlipt į traukinį kelionei į New Yorką. Kelyje jisai su savo palydovais ir draugais sustojo Bay Front parke pasakyt prakalbą susirinkusei miniai. Kaip tiktai jis užbaigė savo kalbą, pasigirdo šuviai užpakaly automobilio. Nė viena kulka nepataikė į Rooseveltą, tik dvi pataikė į Chicagos Majorą Anton Cermak. Majoras Cermak puolė ant kelių, kada kulkos jį perverė. Jisai ir ponia Gill, kuri irgi sunkiai sužeista buvo nuvežti Roosevelto automobily ligoninėn. Kiti sužeistieji buvo panelė Margaret Kruis iš Newark, N. J., William Sinnott, New Yorko policijantas ir Russell Caldwell, iš Miami. Rooseveltas atsistojo ir pasakė tiems, kurie stovėjo arti, kad pasakytų, jog jam gerai. Rooseveltas nuėjo į ligoninę su sužeistaisiais ir paskui išvyko į New Yorką.

Kaltininkas šovė iš penkiolika ar dvidešimts pėdų tolumo, į užpakaly ir į dešinę Roosevelto automobiliaus. Jisai paleido keturius ar penkius šuvius. Viena moteris pagriebė jo ranką ir pakėlė į viršų, tai žmogus šovė auktšyn. Paskui greitai, slapta policija, kuri saugoja busiantį prezidentą lygiai kaip ir dabartinį prezidentą pagal valdžios įstatymus, suėmė kaltininką, kurį žmonės buvo pradėję grąsinti ir pasodino į kalėjimą.

Kaltininkas, kurs nustebino pasaulį, yra Guiseppe Zamagara, bedarbis murininkas. Jisai kalėjime pasakė policijai, kad esąs 33 metų ir gimė Calabria, Italijoj. Jisai dirbo plytų dirbtuvėje Italijoj. Jisai pasakė policijai, kad jis nekenčia nė vieno karaliaus ir prezidento ir pasiryžęs visus užšaut. Jisai sakė, kad nekenčia turtingų ir galingų žmonių. Jisai nusipirko šautuvą už $8., bet negalėjo Rooseveltą nušaut, užtai kad buvo perdaug žmonių aplinkui.

Schaafo – Carnera Kumštynių Tragedija

Tai įvyko vasario 10 dieną Madison Square Garden, New Yorke. Į šias kumštynes susirinko per 20,000 publikos, kuri laukė gladijatorių—kumštininkų pasirodant. Išėjo į areną milžinas Karnera 264½ sv. svorio su Šafu 207½ svarų svorio. Kumštynėms planas buvo padarytas iš 15 raundų, tačiau jau 13-me raunde Šafas gulėjo ant žemės be sąmonės. Mat milžino Karneros dažnai pakartojamų smugių galvon Šafas neįstengė atlaikyt. Tačiau publika to nesuprato, o ypatingai, kad ir laikraščių reporteriai su tuo apsiriko, jie baubė kaip miškiniai, ir koliojo jau besąmonės gulintį Šafą, kam pastarasis pasidavė.

Šafas dar jaunas vyras 25 metų amžiaus ir buvo Jack Šarkio mokinis, tikėjosi kada nors prasimušt į kumštininkų pirmutines eiles, tačiau jo korjierai Primo Karneros mirtini smugiai pastojo kelią. Pakartotini smugiai galvon padarė intrakraninius sutrenkimus ir sudarė sukrekėjusių kraujų ant smegenų. Tas suparaližiavo jo sąmonę ir vieną pusę kuno. Padaryta operacija, ir tie kraujai prašalinti, tačiau jo jėgos buvo persilpnos beatsigauti. Manoma, kad prie tos tragedijos prisidėjo ir jo dar pilnai neatsitaisęs kunas nuo influenzos, kuria jis sirgo ir pasitaisė apie mėnesį laiko prieš dabar įvykusias kumštynes.

2,000 Baduolių Reikalauja Pašalpos

Seattle. — 2,000 bedarbių vyrų ir moterų, kaikurios su kudikiais rankose, laukė per visą naktį ant marmurinių grindų ir atnaujino savo reikalavimus del pasikalbėjimo su pašalpos komisija. Minia išbuvo Apskrities Miesto budinke per visą naktį ir ryte vėl pastatė savo reikalavimus.

Demonstrantai protestuodami už paleidimą viešų komisarų ir reikalaudami finansiškos paramos del maršavimo į valstijos sostinę pasiliko tame budinke per naktį, po to kada komisijonieriai ir kiti valdininkai pranešė negalinti išpildyt jų reikalavimus. Demonstrantai per naktį labai daug pavargo. Kaikurie kalbėtojai aiškino bedarbės problemas. Laiks nuo laiko minia uždainuodavo, bet nuo vidurnakčio iki saulės užtekėjimo dauguma iš jų miegojo. Paskui išsiuntė komisijas ieškot maisto, kurį suaukavo valgyklos. Apie penktą valandą demonstrantai su šluotomis sutvarkė koridorius ir kambarius.

W. Dobbins, Bedarbių Piliečių Lygos pirmininkas sakė, kad minia pasilieks tol kol Pašalpos tarybos nariai neateis ir neatsakys į musų klausymus. Teipgi pridurė, jog jie pasilieka užtai, kad visi apskrities ir miesto valdininkai ten radasi; ir vėliau gal vyks tiesiog į Olympiją, valstijos sostinę.

Naziečiai Numalšins Visus Priešų Susirinkimus

Berlynas. — Čia susirinko gubernatoriai, vadovaujant Hermann Wilhelm Goering, naziečių Valstybės Vidaus ministeriui, kurs veikia po vice kanclieriaus Franz von Papeno, Vokietijos komisijonieriaus Prusijai. Suprantama, kad šiame susirinkime buvo duodami nurodymai kaip ateity visos politiškos demonstracijos, net ir politiški susirinkimai butų prižiuromi naziečių ir Stahlhelm narių, gi regularė policija bus laikoma rezerve. Šis "policininkavimas" reiškia politiškų kareivių apginklavimą šiam darbui ir net gubernatoriai buvo liepami suteikt jiems ginklus. Toliau slapti policininkai turi lankytis visuose susirinkimuose ir jeigu bus kas paminėta prieš "valdžios teigiamąjį darbą" turi but tuojau uždarytas susirinkimas.

Visiškai uždrausti komunistiški susirinkimai ir demonstracijos, gi socialistų "marksistų" susirinkimai teipgi bus neleidžiami. Teipgi laikraščių griežta cenzura bus pritaikyta prie kairiųjų ir centristų partijų laikraščių, kurie galėtų prisikalst. Hitlerio režimas ims visokias galimas priemones, išnaikint komunizmą.

Vilnius Be Klaipėdos Negali Gyvuoti

Vilnius. — Prekybos ir Pramonės Rumai prabilo apie Vilniaus ukio sunkenybes, kad negali tiesioginiai dasigaut į Baltijos juras. Į tai atsiliepė Vokiečių laikraščiai, kurie pareiškė, kad geriausias Vilnijos ir Lenkijos prekėms susisiekimas butų ne per Danzigą ir ne per Gdynią, bet per Karaliaučių. Lenkų laikraščiai į tai vėl atsikirto, jog Vilnijai geriausia į jurą išeiti nei Vokiečių nei Latvių uostui, — o Klaipėdos uostas, kuris esąs Vilniaus kraštui naturalus išėjimas į platųjį pasaulį. Tačiau jei Lenkai negali tuo uostu pasinaudoti, tai nėsą jų kaltė. Apie pasinaudojimą Karaliaučiaus uostu, negalį but nė kalbos, nes tarp Vokietijos ir Lenkijos dabar einąs ukio karas.

Lenkų laikraščiai nurodo, kad nei Vilniaus kraštui, nei Lenkijai su Vokiečių uostais ne pakeliui. Tinkamiausias kelias Vilniaus kraštui — butų Nemunas, bet šiuo laiku ir tas kelias esąs uždarytas.

GARNYS SU VARNĖNAIS ATSKRIDO

Skirsnemunė, Raseinių aps. — Gruodžio 17 d. į Skirsnemunė miestelį atskrido gandras ir pulkelis varnėnų. Gandras vaikščioja po laukus, maisto ieškodamas, ir visai nepaiso žmonių. kurie eina tokio ankstyvo pavasario svečio žiurėti, o varnėnai, pasitiakius tą dieną pavasariškam orui, švilpauja linksmai, kaip pavasarį. — **Tsb.**

Manoma, kad Suv. Valstijos Pripažins S.S.S.R.

Washington. — Paskutiniomis dienomis busintis prezidentas Rooseveltas atydžiai studijuoja Sovietų Rusijos pripažinimo problemas. Manoma, kad tolimų Rytų padėtis verčia Suv. Valstijas pripažint Sovietus.

Įmatoma, kad iš Maskvos bus prisiųstas į Suv. Valstijas Sovietų valdžios įgaliotinis, kuris pradės ir baigs pripažinimo derybas tarpe Suv. Valstijų ir Sovietų Rusijos. Vienok tikimosi, kad Sovietai turės išsiųsdėt komunistinės propagandos busimoj Washingtono atstovybėj. Taipgi manoma, kad Sovietai turės sutikt atsilygint savo senas skolas, kad jei ne pinigais, tai bent prekemis.

Ir kuomet čia suminėti ir kiti Suv. Valstijų reikalavimai bus sovietų atstovybės atydžiai išpildyti, tąsyk Suv. Valstijos galutinai pripažins Sov. Rusiją.

Japonija Atšaukia Savo Atstovus iš Tautų Lygos

Tokio. — Japonija šiandien pašaukė savo atstovybę Ženevoje namon ir sušaukę senunų diplomatų, militariškų veteranų ir laivyno vadų tarybą, sumobilizuot imperiją prieš įtakas nuo prašalinimo Japonijos iš Tautų Lygos.

Užsienių Ministeris Uchida pripažino Yosukee Matsuokos prašymą, kad jisai ir kiti atstovai Tautų Lygai, išvyktų iš Ženevos, vasario 28-tą dieną, sugryžtant namon sustot Jungtinėse Valstijose. Manoma, kad Matsuoka pasimatys su busimuoju prezidentu Rooseveltu.

Kaip vienas aukštas Užsienių Ofiso valdininkas aiškino, valdžia dabar tikrai žino, jog Tautų Lyga užgirs Tolimų Rytų komisijos raportą kas link Mandžiurijos, trečiadieny ir kad tąsyk Japonijai vienintėlis kelias liekasi prasišalint iš Lygos.

Japonijos atstovai pasiliks Ženevoje tiktai pakol nepaduos atsakymo pasauliui ir Tautų Lygai ir išleis pasargą, kad Japonija neketina atšaukt savo "policijinio veikimo" Jehol provincijoje.

Biržos Tokijoj, Nagoyoj ir Osakoje užsidarė, nes kainos nukrito, kaip tik sužinota apie paskutinius įvykius. Akcijos nukrito net $294. mažiau, naminių bonų kainos sumažėjo, bet sustiprėjo dirbtuvių šėrai, kurios dirba karės reikmenis.

"Amerikos Lietuvio" Skaitytojų Žiniai

Amerikos Lietuvio Administracija pereitose savaitėse išsiuntinėjo paraginimus savo skaitytojams, prisiminant link išsibaigusių už laikraštį prenumeratų. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Mes priimsim Lietuvos paskolos kuponus už 1933 metus, tų, kurie užsisakys sau ar savo giminėms Lietuvoj. Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.50. Užsieny — Lietuvoje $2.00.

Ypatingai prašome tų Amerikos Lietuvio skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo giminėms Lietuvoje ir jau daugumos jų prenumeratai yra išsibaigę—panaujint. Mes siuntinėdami už dyką turime panešt didelius nuostolius, ir todel su sekančiu A. L. numeriu, jei nepasinaujins, busim priversti sustabdyt siuntinėję.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

ŽINIOS IŠ VVS. SKYRIAUS

Vietos VVS. skyriaus susirinkimas įvyko vas. 9 d. bažnytinėj salėj susirinkime dalyvavo nedidelis narių burelis ir tulų draugijų atstovai pirmininkaujant p. Šriupai. Išklausius pranešimus valdybos narių ir komisijų sąryšy su prirengiamuoju darbu paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės 15-tų sukaktuvių, pasirodė, kad viskas yra įrimtai ir tvarkiai vedama programo sudarymui. Galutinai paaiškėjo, kad programas bus labai didelis ir turiningas; programe dalyvauja žymųs talentai. Kalbėtojai pasižadėjo keturi, butent: du amerikonai ir du lietuviai — Teisėjas Thomas J. Malloy, burmistras Wm. J. Rankin, kleb. kun. J. Ambotas ir buvęs pirm. p. V. M. Čekanauskas.

SOLISTAI IR CHORAS

Parapijos choras po vadovyste vargoninko p. V. Burdulio pasiruošęs; solistai: Lietuvos Operos dainininkė p-lė Ona Katkauskaitė, dainininkas J. Ališauskas, p-lės Z. Baukiutė, Griškevičiutė, pp. Kripai. Žodžiu, programas bus turiningas ir platus, rinktini vietos ir apielinkės talentai tapo sutrauk ti į programo išpildymą.

Buvo pakeltas klausimas ateities darbuotės, planų pagaminimas vasaros sezonui; padiskusavus, palikta skyriaus valdybai pagaminti planus. Tačiau žiemos sezono laiku nusistatyta kiek galima veikti organizaciniam darbe ir platinime "Vilniaus pasų" ir Vilniaus ženklelių kėlimui kapitalo į Vilniaus Geležinį F o n d ą. Taipgi, paįvairinimui susirinkimų, aiškinimui Vilniaus vadavimo problemų, nutarta parengti eilę paskaitų; prolegentais parinkta vietos klebonas kun. J. Ambotas ir buvęs VVS skyriaus pirm. p. V. M. Čekanauskas. Susirinkimas užbaigtas geriausioje nuotaikoje ir upe. Sekantis skyriaus susirinkimas įvyks kovo 9-tą dieną, su paskaitomis apie Vilnių ir Vilniaus vadavimą.

"A. L". Reporteris

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

Hartford, Conn.

PASKUTINIS ŽODIS pp. S. PIKTURNAI IR V. M. ČEKANAUSKUI

Baisiai nemyliu tuščių polemikų ir ginčų, ypačiai tokiose svarbiose musų organizacijose, kaip Susivienijime Lietuvių Amerikoje, ar kitose panašiose musų didesnėse draugijose, nes tušti ginčai ir tų draugijų narių erzinimai vien tik daugiau žalos padaro negu naudos.

"A. L". 6 nr. S. Pikturnos "atsakymas" kaip tik ir yra tokios rušies, kuris organizacijai daro blogą. Sakyčiau, kad S. Pikturna yra išbuvęs Susivienijime ilgus metus ir įstatymus nusimano, tai jau man, kuriam S-me teko išbuti 25 metai ir dvejose kuopų valdybose 21 metas, tai pasakyčiau "mea culpa" ir nutylėčiau, bet kada S. Pikturna 124 kp. buvusio pirmininko už jo klaidas inspiruojamas ne tiesą sako, tai negaliu nutylėti ir jau šiuo savo atsakymu, iš savo pusės užbaigsiu polemikas.

S. Pikturna sako, jog jam yra žinoma, kas įvyko SLA. 124 kp. susirinkime. Bet S. P. tai rašo girdėdamas iš paskalų, nes jis (S. P.)) susirinkime išbuvo tik apie 40 minučių ir po protokolo perskaitymo ir nubalsavimo naują kuopos valdybą įvesdinti, apleido susirinkimą ir daugiau nepasirodė.

Apie "paleidimą" ar "uždarymą" susirinkimo S. P. neturi susipratimo. Buv. pirmininkas neturėjo teisės nei "paleisti", nei "uždaryti", nes jis po protokolo perskaitymui ir po formalių raportų, ką jis turėjo padaryti, turėjo pasišalinti ir užleisti vietą naujai valdybai. Nors jis ir nepakvietė naujos valdybos, bet kada jis pasišalino, tai jau formaliai naujoji valdyba užėmė savo vietas (pirmininkas ir vice-pirm., kiti buvo pasilikę iš 1932 m.) Jei buv. pirmininkui but rupėjęs Susivienijimas ir jo gerovė, tai jis nebut pakėlęs trukšmo ir but užsiganėdinęs, ką jam pasakė finansų sekretorius apie naujosios valdybos narių stovį, arba jis pirmininkas but užsiganėdinęs, kad buvo priimtas protokolas, kaip buvo užrašytas ir skaitytas, vadinasi, jei jau protokolas priimamas, tai jau jo vėliau atšaukti nebegalima, jau teisė ir žmoniškumas reikalauja naujų įnešimų ir jų priėmimas ir nusprendimas. Taipgi jei buv. pirmininkui but rupėjęs Susivienijimo labas, tai jis, kada didžiuma narių (20 prieš 8) nubalsavo įvesdinti naują valdybą ir vieno nario (S. Pikturnos) protestą atmesti, tai but vyriškai naująją valdybą užprašęs ir Pildomosios įgaliotinį pakvietęs įvesdinti. Bet jis to nepadarė ir Susivienijimo labui ir plėtojimui pakenkė.

S. Pikturna rašo, jog buvo patiekti skundai prieš tris narius, o dabar, kada aš gavau protokolų knygas, (prot. sekretoriui susirgus), tai protokole yra padaryta kopija paties S. Pikturnos skundo prieš keturis narius, paskutinis Petras Labanauskas. Matyti S. P. neatsimena ką rašo vieną dieną ir ką dirba kitą dieną.

S. Pikturna apkaltina prot. sekretorę, kad ji buk užslėpus skundą. Tai neteisybė, tik skundas nebuvo priduotas tvarkoje ir mažai padaryta skundo kopijų, kad galima buvo įduoti apkaltintojams.

P-lės Jurgeliutės laiškas, kurį prisimena S. P., nėra teisingas; pas mane yra kuopos rekordai ir pinigų siuntimo kvitos, taipgi kopijos kada ir kiek nariai moka ir kada jie siunčiami į Centrą. Jei S. Pikturnai but rupėjus teisybė, tai jis, negu melus rašyti į laikraštį, pirmiau but užėjęs pas mane ir but paprašęs ar knygas parodyti, ar paklausti kada ir kiek kokio nario mokė ta ir į Centrą pasiųsta. Jei jau S. P. remiasi p. Jurgeliutės laišku, tai kodel jis nesiremia, arba nutyla paminėti, kad yra suspenduotas ir pats V. M. Čekanauskas, taip kaip Jurgeliutė, Januškevičius, Jr. ir kiti pasakoja, jog Čekanauskas yra suspenduotu ir negali užimti P. T. sekretoriaus vietos. Pas mane yra tų kalbų dokumentai ir jie bus P. T. parodyti (sekamame suvažiavime). Taipgi prie suspenduotų ir mane patį prikergia (mano paties yra mokama į SLA. kas mėnesis, o kai kada kas du mėnesiai).

Jau aš nesykį buvau rašęs, jog G. Levišauskas buvo suspenduotas tik vieną sykį (lapkričio, 1932), o S. P. vis tvirtina du kartu (paskalais mat remiasi!), o dėlei šolių, kaip dabar dokumentus peržiurėjau, tai jie visai nebuvo suspenduoti, nes jie kuopoje užsimokėjo trečiame mėnesyje, spalių mėn., tik užsimokėjo kada aš jau buvau padaręs lakštus ir Centrui išsiuntęs, tai jų mokesnys paliko siųsti sekamame mėnesyje, butent lapkrityje, 14 d., 1932. Pagal kuopos rekordus jie visai nebuvo suspenduoti. Vadinasi, prieš rinkimus pp. Šoliai jau buvo užsimokėję (iki Naujų Metų, net du mėnesiai prieš.

Kiek girdėjau, jog Čekanauskui, ar Pikturnai Jurgeliutė parašius laišką, jau tada, kada ji nebuvo sekretore, vadinasi po sausio 1 d., 1933. Bet šio negaliu tvirtinti, nes laiškų neteko matyti, bet vien tik iš kalbų artimų p. Čekanauskui.

S. P. labai daug remiasi supratimu įstatymų. Aš galėčiau p. S. P. pasakyti, kad ir visa bėda, kad SLA. įstatymų nesuprantant ir įvyko visos 'bėdos" SLA .124 kp. Jau SLA. įstatymų neprisilaikant, eikvojant S. L. A. pinigus asmeniškiems dalykams, sujro mano geri santykiai su pp. Januškevičiais, mat mano ne vieną kartą buvo reikalajama išduoti sąskaitą nuo p. Januškevičiaus, Jr. iš gautų per mano pastangas iš Centro $100. jaunuolių reikalams, jau nekalbant apie 124 kp. aukas ir darbus jaunuoliams; taipgi didžiausia audra kilo, kai p. Januškevičius, Jr. sugrįžo iš Lietuvos ir pridavė Ligonių blanką Nr. 3 jau pasirašyta pirmininko V. Čekanausko; aš jau negalėdamas eiti prieš SLA. įstatymus ir svarbiausia skriaudimui SLA. iždo, turėjau padaryti pastabą, jog reikalajama pašalpa per tą visą laiką, kada Januškevičius, Jr. buvo Lietuvoje, nėra teisinga ir prieš įstatymus einanti. P-no pirmininko parašas be jokių rezervų dar daugiau pp. Januškevičių ant manęs pykties padarė. Vėliau, kovo mėn. 1932 m., kada buvo renkama delegatai į Seimą, padaryta žalos iš pirmininko pusės siuntime delegatų ir nors aš stengaius protestuojančius dėlei labo SLA. nekelti protestų ir prašiau paties pirmininko padaryti ar susirinkimėlį, ar pasimatyti su tais protestuojančiais ir kaip nors gražiai tą viską išlyginti, bet kuopos pirmininkas nepaisė ir kada atsirado protestuojančių ir Pittsburgho seime pp. Januškevičius ir Čekanauskas nebuvo priimti į delagatus, tai visa bėda supuolė ant manęs, prie kurios aš neprisidėjau ir buvau dar aršus priešas. Net kuopos susirinkime p. Januškevičius užmetė ant manęs bėdą, jog aš parašęs į Seimą, bet dėlei labo ramumo nutilau ir nieko nesakiau. Aš pats per ilgą laiką nežinojau kas rašė ir kas pasirašė, vien tik spėliojimais pamanydavo, kad tas ir tas, bet ir dabar ištikrųjų nežinau kas rašė.

S. Pikturna savo atsakyme dažnai pakartoja mane kaipo Levišausko ir kitų šalininką. Gerbiamasis, man SLA. nariai visi lygųs ir visi geri, net tais laikais ,kada buvo pirmininku J. Gudaitis ir darė užmetimų man ir daugiausia iždininkui J. Januškevičius, jog kuopos pinigai nelaiku pasiunčiami į Centra, tai aš iš savo pusės kiek galėdamas gyniau p. Januškevičių, kad jis laiku pasiunčia pinigus, bet kada man iš P. T. iždininko pakvitavimai ateidavo vėlai, tai tada tik supratau, kad J. Gudaitis turėjo teisę koupos iždininką kaltinti, bet aš norėdamas daugiau taikos ir gerovės kaip kuopoje, taip ir pačiame mus kune — Susivienijime, vis taikinau ir draugiškumo ieškojau. Bet kada papuolė į iždininkus dabartinis J. Grigaliunas, tai jau su pasiuntimu pinigų yra kitaip. Kaip tik priduoda sąrašus, tai iždininkas tuoj pasiunčia ir aš iš P. T. iždininko pakvitavimus gaunu greitai.

Tiesa, aš nepriešingas, kad G. Levišauskas liko kuopos pirmininku, bet vien tik delto, kad G .L. netingi nueiti pas narius, ypač sergančius (buvęs pirmininkas to nedarydavo, išskiriant porą atsitikimų per du metu pirmininkavimo); netingi pavaikščioti pas neprigulinčius ir pakalbinti prisirašyti, dažniau pas mane užeina ir ligonių reikalai geriau buna prižiurimi. Bet tai aš griežtai nesilaikau, kad vien tik G. L. gali užimti pirmininko vietą, mes daug tokių narių turime, bet jei jau kuopos susirinkime jis didžiuma balsų buvo išrinktas į pirmininkus, tai negalima to užginčyti ir tarp narių neužsiganėdinimą ir piktumą daryti, o tų neižsiganėdinančių, k a i p matyti ,atsiranda tik S. Pikturna ir V. Čekanauskas (Pikturna, sakosi, vaikščiojęs po narių stubas ir rinkęs parašus protestui p r i e š "suspenduotus" kuopos narius ir iš netoli dviejų šimtų narių surinkęs tik 8 parašus). Bet aš tai nekaltinu nei pp. S. Pikturnos, nei Čekanausko, nes jie tokį supratimą turi ir kaip moka, taip darbuojasi. iVen tik kaltinu už melus ir prasimanymus, kurie nėra geri ir organizacijai blogą daranti.

Ateity ką pp. Pikturna ar Čekanauskas sakys, aš daugiau neatsiliepsiu.

J. Sekys

PASAULINIO BANKO VIRŠININKAS?

B a s l e miesto laikraštis National Z e i t u n g pranešė, kad Leon Fraser, amerikonas, Pasaulinio banko vice-prezidentas užims vietą Gates W. McGarrah, amerikonas b a n k o prezidentas, kurs ketina prasišalint. Leon Fraser, New Yorko teisininkas, buvo generalis patarėjas Dawes plano komisijai.

New York, N. Y.

ATSAKYMAS P. SEKIUI

Besibardamas ant manęs p. Sekys ant tiek užsimiršo kad net bando ant manęs asmeniniai užsipulti. Aš jau pirmiau jam atsakiau, kad man apie suspendavimą tulų S. L. A .narių yra tiktai tiek težinoma, kiek esu girdėjęs iš tulų SLA. pildomosios tarybos narių. Galiu tiktai tiek pridurti, kad suteikusiųjų man tą žinią — tyčia ar netyčią — asmenų skaitliuje p. Januškevičiaus nebuvo. Paskalas paleistas a p i e suspendavimą t u l o pildomosios tarybos nario, kuris sakėsi peržiurėjęs S. L. A. Centre knygas ir tenai radęs tulų asmenų vardus, kurie busią savo laiku viešai paskelbti. Iki šioliai tas paskelbimas, teisybe, dar neįvyko, bet užtai nė pildomosios tarybos suvažiavimas dar neįvyko; sako, suvažiavimas kovo mėnesy atsibusiąs.

Kitas dalykas, kur p. Sekiui nepasisekė, tai yra tas, kad aš buk esąs Lietuvos Atstatymo Bendrovės bosu. Netiktai nėsu Bendrovės bosu, bet ir savo šėrus, nors ne be nuostolio, jau seniai esu pardavęs.

Na, p. Seky, ką dabar pasakysi — ar 'Amerikos Lietuvio" reporteris nemandagus? Ko tik Tamsta nepageidavai viskas išpildyta, net ir Tamstos klaidingus spėliojimus pataisau. Matysime kaip Tamsta toliau į tą dalyką atsineši. Yra daug geriau dalykus žinoti, negu įsivaizdinti.

Reporteris

New York, N. Y.
Vasario 11 d., 1933 m.

ATVIRUTĖS

PARSIDUODA UŽ PUSĘ KAINOS

Pasiskubinkit Jas Isigyt

Kazimieras G. Lukšys ką tik buvo sustojęs Worcestery (Mass. valstijoj) ir rodė iš Lietuvos krutamus paveikslus. Vėliau buvo užėjęs į Amerikos Lietuvio knygyną ir paliko atviručių iš įvairių Lietuvos miestų. Atvirutės puikiai nufotografuotos ir vaizduoja gyvus žemiau talpinamus Lietuvos vaizdus iš sekančiu vietų:

Airiogalos	Laukuvos	Sidabravo
Alytaus	Lazdijų	Sintautų
Anykščių	Leipalingio	Skapiškio
Aukštadvario	Lelių	Skaudvilės
Balbieriškio	Leliunių	Skirsnemunės
Betygalos	Liškevos	Skuodo
Birštono	Mariampolės	Slavikų
Biržų	Mažionių	Stakliškio
Butrimonių	Meškučių	Stulgių
Čekiškės	Miraslavo	Svedasų
Daugų	Mosiedies	Šiaulių
Ežerėnų	Naumiesčio Š. A.	Šilavos
Garliavos	Naumiesčio T. A.	Šilalės
Girkalnio	Nemakščių	Švėkšnos
Grinkiškio	Onuškio	Taujėnų
Griškabudžio	Pakražantės	Tauragės
Jezno	Pakruojo	Telšių
Joniškėlio	Palangos	Tirkšlių
Joniškio	Paliunės	Tytavėnų
Josvainio	Pandelio	Udrijos
Jurbarko	Panemunėlio	Ukmergės
Kaltinėnų	Panevėžio	Utėnos
Kalvarijos	Papilės	Vabalninkų
Kamajų	Pasvalio	Vadoklių
Kartenų	Pilviškių	Varėnos
Kauno	Plungės	Veisiejų
Kazliškio	Prienų	Veiverių
Kazlų Rudos	Pumpėnų	Veliuonos
Kėdainių	Radviliškio	Viduklės
Kelmės	Ramygalos	Viksnių
Klaipėdos	Raudenų	Vilkaviškio
Kražių	Rokiškio	Vilkijos
Krekinavos	Salakų	Vilniaus
Kretingos	Salantų	Virbalio
Kuršėnų	Sedos	Višakio Rudos
Kvėdarnos	Seirijų	Žagarės
	Seredžiaus	Žeimių

Norintieji įsigyt kaikuriuos iš viršui sužymėtų vaizdų, galit juos gaut Amerikos Lietuvio Knygyne sekančiu patvarkymu: Kas prisiųs 25c, tas gaus 12 vaizdų atvirutėmis; kas prisiųs 50c, tas gaus 25 vaizdus. O kas prisiųstų $1.00, tas gautų 50 vaizdų atvirutėmis. Kreipkitės sekančiu adresu:

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS

HARTFORD, CONN.

Šv. Juozapo Draugystė rengia prieš užgavėnias balių ir vakarienę, įvyks Vasario—Feb. 25 d. 1933 m., parapijos mokyklos salėje, 339 Capitol Ave.

Šiuomi pranešame visiems Hartfordo ir apylinkės lietuviams ir lietuvaitėms, kad Šv. Juozapo Draugystė rengia labai skanią vakarienę su gražiais pamarginimais, skaniais valgiais ir gėrimais.

Apart visko p. B. Zavedskio orkestra griež geriausią muziką ir tai bus paskutinis pasilinksminimas prieš gavėnią. Įžanga suaugusiems 50c, vaikams 25c.

Rengimo Komitetas

Naudokitės Proga!

"AMERIKOS LIETUVIS" Į LIETUVĄ TIK $2.

Kurie turi užrašę į Lietuvą "Amerikos Lietuvį" ir jau jų prenumerata yra išsibaigus — prašom panaujint. Taipgi nurėtume paprašyt ir pačių Lietuvos skaitytojų atsikreipt į savo giminaičius Amerikoje gyvenančius, kad jie iš naujo panaujintų arba užrašytų Amerikos Lietuvį.

Amerikos Lietuvio prenumeratos kaina Suv. Valstijose $1.50 Užrubežy—Lietuvoje $2.00.

Dabar pabrangėjus į užrubežį laikraščio persiuntimo kainai, ilgai už dyką siuntinėt negalėsim. Ir kad nereiktų laikraščio persiuntinėjimo sustabdyt, prašome pasiskubint jį atnaujint.

Amerikos Lietuvis.
14 Vernon St. Worcester, Mass.

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ

GREIČIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS

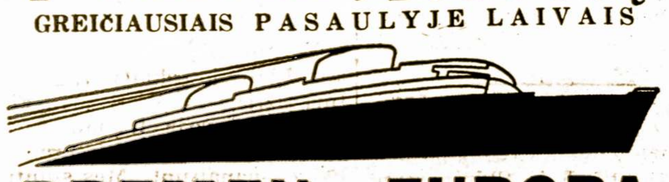

BREMEN · EUROPA

Specialiai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremerhavene užtikrina patogiausią kelionę į LIETUVĄ

GREIČIAUSIAS KELIAS Į SENĄJĄ TĖVYNĘ

Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba

NORTH GERMAN LLOYD

252 BOYLSTON ST., BOSTON

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyt kaipo brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parsiduoda po $4.00 ir $5.00, bet dabar, einant musų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiųsim tam, kuris mums prisiųs $2.

Am. Lietuvio Knygynas
14 Vernon St. — Worcester, Mass.

JAUNIMO SKYRIUS

Prieš Kristaus gimimą tik žydų tauta turėjusi vieno Dievo supratimą; kitos visos tautos garbino padarus: saulę, žvaigždes, girias, upes, ugnį ir net gyvulius. Žmonės, garbiną ne Dievą, bet gamtos reiškinius, žvėrius ir šliaužus, yra vadinami stabmeldžiais arba pagoniais. Senovės lietuviai buvo irgi stabmeldžiai.

Pas lietuvius labai išsiplatinęs buvo medžių garbinimas. Buvo garbinta atskiri medžiai ir ištisos girios, kurios tuomet alkais buvo vadinamos. Lietuvių, mat, tikėta, taip pat tikėjo ir daugelis kitų tautų, kad tam tikruose medžiuose yra apsigyvenusios palankios žmogui dvasios. Tokį medį pažindavo iš jo keistos išvaizdos, kartais medžio storumas bei senumas apie tai nuspręsdavo. Ir taip, medis buvo laikomas šventu, jei du ar juo labiau trys kelmai išaugdavo iš vienų ir tų pačių šaknų. O dar aukštenės pagarbos teikdavo musų senesnieji tokiam medžiui, kuriuo du kelmai išaugę iš tų pačių šaknų vėl suaugdavo, sudarydami tokiu budu spradgą; buvo garbinami ir tie medžiai, jei pasitaikydavo dvi susiaugusios šakos. Musų bočių šventai tikėta, kad pervilkus, kartais ir su dideliu vargu, ligonį per tokią spragą, ligonis tuojau atgaudavo sveikatą. Buvo tai tikriausias vaistas nuo visų ligų. Visi medžiai, neatsižvelgiant į jų rušį, buvo garbinami, jei turėjo minėtas ypatybes, bet ypač garbinta ąžuolai. Ąžuolas dažnai buvo vadinamas perkunmedžiu, dėlto, jog manyta, kad ąžuolas esąs labiausiai numylėtas medis galingiausio dievaičio, griaustinių karalijos valdovo, Perkuno. Ąžuolas dar ir dėl to buvo laikomas aukštoje pagarboje, kad visų medžių esąs stipriausias ir ilgaamžis. Žinoma juk, kad ąžuolai kartais gali išgyventi iki 1000 metų. Lietuviai gerbė ąžuolą, nes patys buvo stiprus it ąžuolai ir, jei nebuvo priešo nukauti, nuolatinėse kovose, ilgai gyvendavo. Kas tada norėjo ilgai sveikas gyventi, privalėjo iš mažens tapti uoliu ąžuolo garbintoju. Ąžuolas ir ruta — tautiški lietuvio augalai.

Senovės lietuviai turėjo šventyklas, kuriose ruseno amžina, dieną naktį palaikoma, ugnelė; musų protėviai, šalia šventų medžių, garbino, kaipo dievybę, ir ugnį. Amžiną ugnį iš naujo sukurti arba užgesusią atgaivinti tegalėjo aukštesnio laipsnio dvasiškiai, atlikdami šiuo atveju daug ilgų ceremonijų (apeigų). Šventai ugnelei palaikyt buvo skiriamos jaunos mergelės, vaidilutėmis vadinamos. Vaidilutei, kol ėjo savo pareigas, buvo draudžiama tekėti už vyro. O jei, Dieve gink, amžinos ugnelės saugotoja nusikalstų dorovei, tai jos laukė sunki bausmė — buvo užkasama gyva žemėsna. Kuo ne visos stabmeldžių lietuvių šventyklos, buvo statomos milžiniškų ąžuolų, dažnai baubliai vadinamų, pavėsy.

Įžymiausių buta: Vilniuje, Šventaragio klony (toje pačioje vietoje, kur dabar Katedros bažnyčia), Nadravėje Prusuose, Medininkuose, Žemaitijoj, Raseiniuose, Dievaltuvoje, ant Šatrijos ir Medvegalio kalnų, Palangoje, kunigaikštienės Birutes gimtinėje, Švenčionyse ir kitur. Labiau įžymios ir pagarsėjusios šventavietės dar vadinosi Romovėmis. Pirmiau manyta, kad Romovė buvusi tik viena Prusuose, bet dabar žinoma, kad jų buta daugiau. Palei Romovę gyveno daug dvasiškių; kriviai, žyniai, vaidilos, burtininkai, žavėtojai ir kiti.

Romovė

Iš atskirų dievaičių buvo labiau garbinami šie: Perkunas, karių globėjai (Išliko iki musų laikų tarytum kariškių malda prie Perkuno — "Perkune dievaitį, nemušk žemaitį, bet gudą, kaip šunį rudą"); Žemėnė arba Žemelninkas, derliaus dievybė; Milda — meilės, Aitvaras — pralobimo, Juratė — jurų ir ypatingoji žvejų globėja; Giltinė — mirties ir daug visokių kitų. Iš gyvulių buvo garbinamas, rodos, vienas tik žaltys, kurs turėjo užustaly kampe susuktą iš varpų gužtą ir buvo lakinamas pienu. Čia pravartu priminti, kad reikia skirti nekenksmingą, gražiomis išilgai nugaros juostomis, žaltį nuo piktos ir nuodingos gyvatės, kurią lietuviai, bijodami sau nelaimės, nevadina gyvate, bet "piktoji", "kirmėlė". Mat, tikėta, kad gyvatėje esąs įsikunijęs piktas, kurs užgautas galėjo keršyti. Gyvatę aptikus reikėjo butinai užmušti, tik stengtis daušti iš užpakalio, arba atgręžus galvą į šoną, kad ji mušama nepamatytų mušančio, nes priešingu atveju mušan jas neišvengtų nelaimės. Žaltys gi, lietuvių garbinamas, kaipo naminės laimės bei pasisekimo teikėjas, yra nekenksmingas, gana ramus ir gana naudingas, nes puikiai moka gaudyti peles ir žiurkes.

Senovės lietuviai turėjo daugybę įvairiausių prietarų ir tikėjo burtais. Svarbiausi šie: jei traukiant į karą pasergėta iš užsienio į Lietuvą lekiąs erelis, karvelis, kranklys ar gervė, buvo tai geras ženklas, kad žygis pasiseks; bet jei kely pasitaikydavo briedis, lušis, kiškis, ligotas žmogus ar moteriškė tai buvo laikoma nelaimės ženklu. Jei dalyvavęs numirėlio laidotuvėse sugrįžęs namo pirmas kurį nors namiškių prakalbintų, tai šis pirmas šeimynoje mirtų. Dar aš atsimenu, kaip senelis, parėjęs iš pakasynų, įeidavo pirkion užsimerkęs, kad nieko namiškių ne tik neprakalbinus, bet ir nepamačius; įėjęs tuojau atsigrįždavo į krosnį ir, žiurėdamas į žarijas ar bent į pelenus židiny, tris kartus atsiremdavo abiem rankom į krosnį ir tik tuomet pradėdavo kalbėti. Paklaustas, kam tai daręs, nemokėjo ar nenorėjo paaiškinti, tik lyg susijaudinęs rimtu balsu prabildavo: "musų senseniai, taip darė, darau ir aš."

("Aušrelė")

Aš Basčiausi Pasaulyj...

Aš basčiausi pasaulyj,
Svetur laimės ieškojau
Bet tik vargo patyriau
Ir sveikatos nustojau.
Nieko gera išnešti,
Įgyti negalėjau,
Vien tik skausmą sieloje
Begalinį kentėjau.
Nieks pagelbos man ranką
Nenorėjo ištiesti.
Ir gyvenimo saulė
Rodos baigė man šviesti.
Jaučiau dvasioj nekartą,
Kad neilgai kentėsiu,
Kad šalyj svetimoje
Gal ir mirti turėsiu.
Ir galvojau ne kartą:
Kodel aš nelaimingas
Negaliu grįžt tėvynėn
Ir buti jai naudingas?
Ir, rodos, šiam pasaulyj
Aš nieko nenorėčiau,
Kad tik savo tėvynėj
Ramiai mirti galėčiau.
Nematoma galybė
Svetur mane globojo,
Išvydau vėl tėvynę,
Kurios siela ieškojo.
Lietuvoj aš laimingas,
Man nieko nestokuoja,
Nors del vargo sunkybės
Gyvenimas šlubuoja,
Bet čia lengva kentėti
Ir už buvį kovoti,
Čia lengvesnė žemelė,
Kurios nėr ko bijoti:
Tegu ima, jei nori,
Silpną kuną priglausti,
Kur ramybę per amžius
Aš galėčiau atjausti,
Kur žinosiu, kad niekas
Nedrums mano ramybės,
Nes čia mano tėvynė
Ir bocių šventenybės.

J. Narusevičius

KRITIKAI

Keli vyrai, pasenėję,
Kartą kruvon susiėję,
Šneka, rankomis mojuoja,
Ir iš eilės diskusuoja:
— Nosary! tai neteisybė!
"Laisvei"rupi bedievybė,
Ji tik rašo melagystes,
Tiktai niekus ir paikystes.
Teisingiausias musų "Vytis",
Arba naujas "Darbininkas".
— Na, jau ir tu nukalbėjai.
Kur-gi apie tai girdėjai?
Jie dar labiau pameluoja,
Nes kunigai redaguoja.
Jie tarnauja vien bažnyčiai,
Jiems tik rupi tautos vyčiai.
Ot, "Tėvynė" tai kas kita, —
Ten teisingai parašyta.
— Čia visai nereikia bartis,
Ir neverta navet tartis,
Kurs iš laikraščių geresnis.
Kur iš jųjų teisingesnis,
Jie visi tik "biznį" daro,
O žmonėms neduoda gero.
Tiktai vargšus išnaudoja,
Tiktai skriaudžia ir meluoja.
Aš-gi viską tą girdėjęs,
Tariau jiems artyn priėjęs:
— Kaip tai laikraščiai meluoja,
Jei prie šviesos agituoja?
Kaip jie gali išnaudoti,
Norint mokslo jums paduoti?
Ištikrųjų jųs papaikot!
O kokius dažniau jųs skaitot?
— Mes? Nė jokių! visi tarė,
Ir nedrąsųs pasidarė.
O vėliaus prisipažino,
Kad nei raidžių jie nežino,
Kad jiems mokslo visai stoka,
Ir skaityti net nemoka.
Labai tankiai pasitaiko,
Rašti žmonių, proto paiko;
Patįs tamsųs ir migloti,
Stengias kitus kritikuoti.

("Pipiras")

—o—

JUOKAI

— Ponas viršininke, — kalba atleistas tarnautojas, — jei tamsta mane vėl nepriimsi — nusižudysiu.

— Hm, pamėgink tamsta. Gal tada ir priimsiu.

— Nuteistasai, jums leidžiama pasakyti paskutiniai žodžiai prieš mirtį!

— Atsisakau. Jau aš du kartu gavau pabaudos, kada "paskutiniais žodžiais" išsireiškiau. Man gana!

Sovietų cenzoriui buvo pakišto frazė: "per langą įlėkė Dievo karvutė".

— Kaip Dievo karvutė? — Sušuko jis — Mistiką rašote, religinę propagandą!

Cenzorius ir išbraukė žodį "Dievo" ir liko — "per langą įlėkė karvutė".

JAUNOSIOS KARTOS AUKLĖTOJAMS

(LIETUVOS IR IŠEIVIJOS MOKYKLŲ VEDĖJAMS)

Šių 1933 metų vasario 16 d. suėjo 15-ka metų nepriklausomo musų atgimusios tautos gyvenimo. Tačiau nepriklausomybė musų nebus tikra ir pilna, kol lenkai laikys užgrobę musų Vilnių ir trečdalį musų žemių.

Vilnių atgausime tik tuomet, kuomet visa musų tauta sujungs tam vienam tikslui visas savo moralines ir materialines jėgas.

Vilniaus Geležinis Fondas pasiryžo suvienyti Vilniaus atgavimui kaip visus Lietuvos gyventojus taip ir visą išeiviją. Tasai Fondas — tai musų vienybės simbolis ir musų sukauptų jėgų didžioji atsarga.

Turime eiti ir prieiti prie to, kad nei Lietuvoje nei josios išeivijoje neliktų gyvo žmogaus, kuris nebutų Vilniaus Geležinio Fondo rėmėju.

Šitą obalsį geriausia pagauna ir savo jaunomis širdimis atjaučia musų besimokantis ir bestudijuojantis jaunimas. Jeigu visa Lietuvos ir išeivijos jaunoji karta be išimties prisidės į skaičių aktingų kovotojų už Vilnių, pasiimdami Vilniaus pasus su Vilniaus ženkleliais, jei kasmet naujais Vilniaus ženkleliais panaujins ir sutvirtins savo pasiryžimą — tai tarpas tarp musų ir Vilniaus kasmet mažės ir netruks ateiti laikas, kuomet sujungtoji tautos valia atitaisys tą baisią skriaudą, kuri prieš 12 metų buvo jai padaryta.

Visų Lietuvos ir išeivijos mokyklų vedėjų ir visų gerb. pedagogų prašome šių metų vasario 16 d. (išeivijoje gal kurią dieną gegužės mėn.) pasirupinti prirašymu **visos savo mokyklos** į Vilniaus Geležinio Fondo rėmėjų skaičių.

Per Vilniaus Geležinį Fondą — į musų sostinę Vilnių!

Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas:

Pirmininkas **Prof. F. Kemėšis** ir nariai: **inž. B. Sližys**
Direktoriai **K. Lapinas, Ad. Kupcikevičius**

Kaunas, Duonelaičio g-vė 9a
1933 m. sausio 28 d.

Namų Daktaras —

Vienintėlė lietuvių kalboje daktariška knyga su receptais, parašyta Dr. A. Karaliaus. Rasite didelę daugybę receptų ir pamokinimų kaip susirgus išsigydyt be daktaro. Nusipirkę tą knygą už $2.00, jųs sutaupysite keletą šimtų dolerių.

Svarbi knyga moterims. Aprašymai, kaip išsigydyt nuo visokiausių moteriškų ligų. Rasite apie 200 receptų. Nusinešus tą knygą į bile vieną "drugštorę", gausite vaistų. Ypatingai moterys, ras sau daug sveikatos "Namų Daktaro" knygoje.

Skubėkite su užsakymais. Knyga parsiduoda gerai ir išsibaigus laidai, ji kainuos brangiau. Dabar jos kaina apdaruose $2.00. Reikalaukite

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygynai, knygų krautuvės bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau.

Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepapraščiausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina ..... 75c.

Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Nupiginta Kaina Knygos

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS

Parankiausias Budas Išmokt Angliską Kalbą

— ir —

VALGIŲ GAMINIMUI KNYGA

Sulig Lietuviškai Amerikoniško stiliaus

Jau Atspausdintos

PARSIDUODA PO $1.00 ABI KNYGOS SYKIU $2.00

Visas čia sužymėtas knygas imant nemažiau Vieno Dolerio Vertės, parduosime 25-kiais nuošimčiais pigiau jų kainos, tai yra—jei tamsta išsirinksi $1 vertės knygų, prisiųsk mums tik 75c, o jei išsirinksi už $4. vertės—prisiųsk mums tik $3. Mes jums knygas prisiųsime apmokėdami persiuntimo išlaidas.

72—Ištremimo Keliais. Pirmieji Bandymai. Puslapių 153. Kaina.. 25c.
73—Legendos ir Pasakojimai apie Kudikėlį Jėzų. Puslapių 144. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
74—Ponas ir Šiaučius. Apysaka parašyta per J. I. Kraševskį. Puslapių 181. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
75—3 Istorijos apie: Kajimą; Drutą Petrą ir Joną Nuogalį. Puslapių 78. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
76—Apie Dievą, Velnią, Dangų ir Pragarą. Parašė R. Ingersoll, Puslapių 72. Kaina 25c., dabar ..... 20c.
77—Marijos Mėnuo. Parašė Julė Pranaičiutė. Puslapių 166. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
78.—Valstybė ir Valdžia. Paskaita, iš kulturos istorijos. Puslapių 32. Kaina ..... 10c.
79—Barbarizmas. Parašė Perkunėlis. Puslapių 16. Kaina ..... 5c.
80—Kaip Geriausiai Laidot Numirėlius. Parašė V. Dembskis. Puslapių 29. Kaina ..... 10c.
81—Rateliai ir Planetos. Laimės spėjimai. Puslapių 51. Kaina.... 10c.
82—Ar Vyskupas Valančius Nebuvo Viliugiu Lietuvystės. Parašė V. Dembskis. Puslapių 37. Kaina ..... 10c.
83—Užmušimas Caro Aleksandro 2. Parašė Jonas Gražys. Puslapių 38. Kaina ..... 10c.
84—Kaip Maskolija Persekioja Lietuvą. Parašė V. Dembskis. Puslapių 15. Kaina ..... 10c.
85—3 Istorijos apie: Žmogus Sudija, O Dievas Valdo; Du kartu žudyta; Rastinukas arba Nagarada Teisingumo. Puslapių 121. Kaina 30c., dabar ..... 15c.
86—Istorija Apie Angliorių iš Valencijos. Puslapių 76. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
87—Laisvėn Bežengiant. Amerikos Lietuvių Visuotinojo Seimo Istorija. Puslapių 80. Kaina 75c., dabar ..... 50c.
88—Talmudo Paslaptys. Puslapių 45. Kaina 25, dabar..... 15c.
89—Savizrolas. Juokingas Aprašymas. Puslapių 46. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
90—Naujos Eilės ir Deklamacijos. Parašė P. P. Mikalauskas. Puslapių 95. Kaina 25c., dabar ..... 20c.
91—Pasaulių Ratas. Astronomiškas aprašymas musų Saulinės Sistemos. Parašė J. Stropas. Puslapių 80. Kanai 25c., dabar.... 20c.
92—Surinktos Dainos iš visos Lietuvos. Parašė P. P. Mikalauskas. Puslapių 128. Kaina 35c., dabar ..... 25c.
93—Musiškiai Užsienyje. Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal. Parašė M. Parvalkietis. Puslapių 216. Kaina $1.00, dabar ..... 75c.
94—Lietuvoje Europos Karės Metu. Puslapių 77. Kaina 50c., dabar ..... 30c.
95—Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis. Parašė Jurgis Šlapelis. Puslapių 114. Kaina 35c., dabar ..... 25c.
96—Lietuvos Istorija su 5 žemėlapiais. Parašė Antanas Alekna. Puslapių 235. Kaina $1.25, dabar $1.00
97—Pajauta. Lizdeiko Duktė arba Lietuva 14-me šimtmetyj. Parašė Jonas Montvila. Puslapių 468. Kaina $1.50, dabar..... 75c.
98—Istorija apie Amžiną Žydą. Jo kelionė po pasaulį ir liudijimas apie Jėzų Kristų. Parašė Dobilas. Puslapių 15. Kaina..... 10c.
99—Bulvės. Parašė J. Kriščiunas. Puslapių 64. Kaina ..... 10c.
100—Kelionė į Šidlavą. Puslapių 48. Kaina 15c., dabar ..... 10c.
101—Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys. Parašė Šernas. Puslapių 81. Kaina 20c., dabar ..... 15c.
102—Pasakos Pritinkamos Veseliose ir Giesmės. Parašė K. Aleknavičius. Puslapių 63. Kaina 30c., dabar ..... 20c.
103—Iš musų kovų ir žygių. Parašė Dr. Juozas Bagdonas. Puslapių 59. Kaina ..... 15c.
104—Baisusis Milžinas. Moksleivių Vertimas Puslapių 43. Kaina.... 15c
105—Ir Eikim Lietuvos keliu. Trumpos Paskaitos iš Lietuvos Istorijos. Puslapių 78. Kaina ..... 10c.
106—Girtuoklių Gadzinkos, Dainos, Pasakos ir Juokai. Puslapių 31. Kaina ..... 10c.
107—Anykščių Šilelis. Parašė Vyskupas Antanas Baranauskas. Puslapių 16. Kaina ..... 10c.
108—Trys Vaizdeliai. Gedimino Apsilankymas Vilniuje; Miškas ir Keleiviai; Du keliu. Parašė Žemaičių Antanas. Puslapių 14c. Kaina ..... 5c.
109—Šventoji Naktis. Kristaus Užgimimas. Trijų Aktų Operetė. Puslapių 32. Kaina .....
110—Kaip Elziutė Praleido Šv. Jono Dieną. Išleido Kun. A. Milukas. Puslapių 63. Kaina 15c. dabar ..... 10c.
111—Raktas Sveikaton ir Laimen. Parašė Dr. Julius J. Bielskis. Puslapių 64. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
112—Klebonas Kaltas. 4 veiksmų komedija. Parašė Telesporas Japas tėvus, brolius, seseris, draugus. Puslapių 80. Kaina 35c., dabar ..... 25c.
113—Lietuvos Geografija su paveikslais ir lietuvos žemėlapiais. Parašė ... Klimas. Puslapių 72. Kaina $1.00, dabar ..... 75c.
114—Paslaptys Lošimo Kazyrėmis, arba vienas iš mierių prieš šiulerius. Puslapių 38. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
115—Selemonas. Išskaitymas laimės išmetimas grudo ant Selemono nosies. Puslapių 15. Kaina 15c., dabar ..... 10c.
116—Mylėkite savo priešus! Apysakaitė iš karų su maoriais Naujojoje Zelandijoje. Laisvai vertė A. Kazakauskas. Puslapių 42. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
117—Rytai ir Mitai. Iš rusų kalbos vertė J. Jablonskatė. Puslapių 123. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
118—Aritmetikos Uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai veiksmai su skaičiais visokio didumo. Parašė Pr. Mašiotas. Puslapių 75. Kaina 25c., dabar .....20c.
119—Rankvedis laiškams rašyt, arba pamokinimas kaip rašyt laiškus nušas. Puslapių 35. Kaina 45c., dabar ..... 25c.
120—Mokinkimes Rašyt. Mokintis rašyt su paaiškinimais akcentų ir rašto ženklelių. Puslapių 30. Kaina ..... 30c.
121—Kiaulių auginimas ir šėrimas. Parašė Jonas Krisčiunas. Puslapių 88. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
122—Lenkų apaštalavimas lietuvoje. Puslapių 264. Kaina $1.00, dabar 50c.
123—Mažas Muzikos Žodynėlis. Sutaisė Mikas Petrauskas. Puslapių 32. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
124—Sulaukė. Penkių veiksmų baudžiavos laikų drama su epilogu. Parašė Rapolas Mackevičius. Puslapių 64. Kaina 25 centai, dabar ..... 15c.
125—Stasys Pilka. Jauna kuryba. Puslapių 32. Kaina 20c., dabar.. 10c.
126—Kaip Maskolija Persekioja Lietuvą. Parašė Kun. V. Dembskis. Puslapių 15. Kaina 10c
127—Išganymas Vargdienio. Parašė Jonas Šliupas. Puslapių 50. Kaina 25c., dabar ..... 10c.
128—Viduriniųjų amžių istorija. Su paveikslais ir žemėlapiais. Parašė P. Lastienė. Puslapių 178. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
129—Biologijos vadovėlis. Parašė M. Stankevičius. Puslapių 164. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
130—Bažnyčios istorija. Parašė Kun. J. Staugaitis. Puslapių 178. Kaina 80c., dabar ..... 50c.
131—Hygiena — Mokslas Apie Sveikatą. Puslapių 132. Kaina 55l. dabar ..... 35c.
132—Lietuvaitė. Apysaka. Parašė Juozas Kvietkauskas. Puslapių 296. Kaina $1.50, dabar $1.00
133—Stilistika. Vadovėlis literaturos teorijai. Parašė M. Gustaitis. Puslapių 235. Kaina $1.25, dabar..... $1.00
134—Kiek senovės Graikai ir Romėnai prisidėjo pastumėjimui Gamtos Mokslų priekyn? Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 89. ..... 50c
135—Lenkiškas Angliškas Žodynėlis. Puslapių 71. Kaina 30c
136—Pasiskaitymo Knygelė. Puslapių 68. Kaina 25c
137—Pagrindinė Žemės Ūkio Chemija. Puslapių 91. Kaina $1.00

Siųsdami užsakymus, prašom pažymėt knygų numerius, taip kaip jos sužymėtos šiame kataloge. Visokiais reikalais kreipkitės čia pažymėtu adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas,
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V... $1.50
Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

BĖGANTI REIKALAI

Hitleris skelbia demokratijai karą. Po Hindenburgo paskyrimo Hitlerio kanclerium, jis pasisakė kariausiąs prieš socijaldemokratus ir jų bendrininkus komunistus. Jo prakalba buvo paskleista per įvairias Vokietijos radijo stotis, kurių klausė virš 20 milijonų gyventojų.

Berlyno trebunoj, šalia Hitlerio, pasirodė ir eks-kaizerio 4-tas sunus, Fridrikas, kuris yra Hitlerio paskirtas Hanoverio gubernatorium. Junkeriai iškėlė jam dideles ovacijas.

Sakoma, kad nors ir Vokietijoj bus atsteigta monarkija, tačiau eks-kaizeris sosto neužims; sostą užims eks-kronprincas, kuriam dabar Vokietijos fašistai rengia dirvą. Ekskaizeris Vilhelmas pavesdamas eks-kronprincui sostą, daro taip tiktai todel, kad nukreipus Prancuzijos akis nuo Vokietijos.

Kai iš tikrųjų Vokietijoj bus, tuo tarpu sunku pasakyt, tas duosis matyt po seimo rinkimų, po kovo 5-tos dienos. Jei Hitleris laimėtų rinkimus, Vokietijoje manoma įsteigt monarkiją, panašia Italijos formai, o Hitleris užimtų vokiško mussolini vietą.

VIRŠ 12,000,000 BEDARBIŲ LAIKE SAUSIO MĖN.

Washington.—Amerikos Darbo Federacijos prez. Green, skelbia ,kad laike sausio mėnesio bedarbių skaitlius pakilo virš 12 milijonų. Didelės išdirbystės, kurioms buvo pasiųlyta 6-šių valandų 5-kių dienų darbo savaitė — atsakė neigiamai. Tačiau neatsižvelgiant į tai, ar kas nori ar ne, kitokio išėjimo sumažinimui bedarbės Suvienytose Valstijose neliko.

Jau 1929 metais Suv. Valstijose buvo 2,400,000 bedarbių. Tąsyk dirbo 48.7 valandas savaitėje. Dabar yra 12 milijonų bedarbių, su 41.6 valanda darbo savaitėje. Jeigu abelnai butų darbas sumažintas iki 30 valandų savaitėje, tai pasekmė to butų, kad suteiktumem del 6,600,000 bedarbių užsiėmimą.

PRANCUZIJA JAU DUBULTAI NETEKO

Prancuzija, kuomet atsisakė gruodžio mėnesy mokėt Suvienytoms Valstijoms jai pripuolamas karės skolas — 19 milijonų dolerių, šiandien jau dubultai prarado prekybos reikaluose, nes Suv. Valstijų vaizbininkai jau prancuzams pradėjo keršyt. Vienas iš milijoninių departamentinių New Yorko magazinų, kuris kas metai pirko iš Prancuzijos už milijonus dolerių prekių, bet šiemet jau ne tik kad nepirko, bet dagi pagamino pranešimus, kuriuose raginama pirkt tik Amerikoje gamintus išdirbinius.

Italija parduoda amuniją Vengrijai. "Echo De Paris" tvirtina, kad Italija dabar pardavus Vengrijai 32 kariškus bombmetinius, 20 išvežiojamųjų ir dar keletą kitokių orlaivių. Taipgi manoma, kad Italija su Vokietija turi padarius karišką sutartį. Esą, Vokietija pasiuntus Italijai 180,000 šautuvų, kurie buvę importuoti slaptai, vietoj stiklo ir manufakturos.

Pagilistas Ernie Schaaf mirė nuo Primo Carnera kumščio. — Kaip žinome, 10 d. vasario New Yorke įvyko Madison Square Gardine kumštynės tarpe Šafo ir Karneros, kurias atlankė 20,000 sporto mėgėjų. Prasidėjus kumštynėms ir pasidalinus kumščiomis, pasireiškė Šafo beiegumas ir 13 raunde Karneros smugiai galutinai jį perbloškė. Publika netikėjo ir šaukė: "fake! fake!" Bet šiandien jau yra visiems žinoma, kad tai buvo ne "fake", nes jau Šafas, 25 metų jaunuolis ilsisi po žeme.

APIE TURTO ATGAVIMĄ LIETUVOJE

Rašo P. Bukšnaitis

Dažnai tenka girdėt nusiskundimų, kad Amerikoje gyvenančių lietuvių giminės Lietuvoje pasisavimo visą tėvų paliktąjį turtą ir užsitvirtino teises teisme, taip, kad grįžusieji iš Amerikos giminaičiai jau nieko negautų iš savo tėvų palikimo. Dėlei to kyla daug piktumų, ginčų, bereikalingų rašinėjimų ir kerštavimų. Mat manoma, kad ten buvo padaryta kokia suktybė, kad užslėpti Amerikoje esantys giminės ir tt.

Toki kaltinimai ne visai teisingi. Mat kuomet tikrasis turto savininkas numiršta, tai buvęs jo savybėje turtas laikomas palaikais, kurie turi tekti įpėdiniams. Tie įpėdiniai — visi kartu, ar kuris vienas — gali reikalauti, kad teismas patvirtintų juos paveldėjimo teisėse ir padalintų paliktąjį turtą. Tokis reikalavimas vadinasi "Įpėdinių Šaukimas". Taikos teismas paskelbia laikraštyje "Vyriausybės Žiniose", kad 6 mėnesių laike atsilieptų į tą teismą visi esantieji įpėdiniai. Šešiems mėnesiams praėjus teismas pripažįsta turtą tiems įpėdiniams, kurie buvo atsiliepę. Kitiems netenka nieko.

Vienok tas dar nereiškia, kad neatsiliepusieji įpėdiniai jau niekad nieko negaus. Jie turi teisę paduoti reikalavimą dešimties metų laike, kad teismo nuosprendis butų panaikintas ir turtas padalintas išnaujo tarp visų, kad ir vėliau atsišaukusių įpėdinių, remdamiesi Įstatymu X tomu, II dalis, 1241 straipsnis.

Bet kas įpėdinių neatsilieps per 10 metų laiką nuo skelbimo dienos, tai tas ieškoti savo dalies iš tėvų palikimo vėliau jau negalės

Kaip į "Įpėdinių Šaukimą" atsiliepti?

Jei įpėdinių šaukimas teismo paskelbtas, tai į jį galima atsiliepti pas Amerikos notarą paliudytu ir Lietuvos konsulo patvirtintų pareiškimu tiesiai į teismą, arba, dar geriau, pasiųsti tokiu pat budu paliudytą įgaliojimą patikimam asmeniui Lietuvoje, kad su tuo įgaliojimu jis atstovautų esančius Amerikoje įpėdinius ir reikalautų jų dalies pripažinimo. Per įgaliotinius galima taipgi reikalauti, kad teismas paskelbtų "Įpėdinių Šaukimą" ir Amerikoje bebunant. Reikia tik turėti Lietuvoje gerą draugą, ar patikimą giminaitį, kuris teisingai atstovautų amerikiečio reikalus sulig duoto įgaliojimo. — **P. B.**

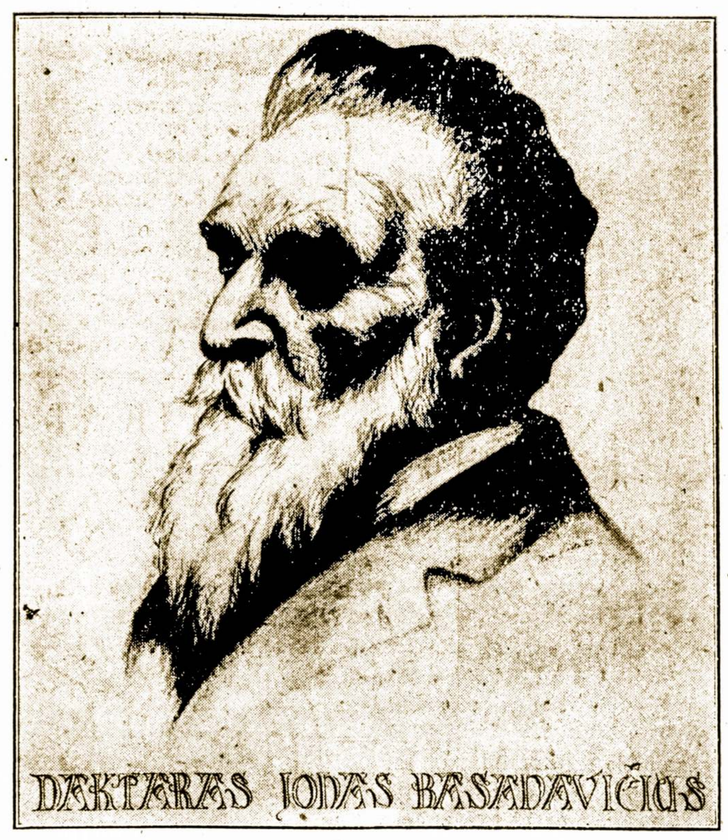

DR. JONAS BASANAVIČIUS
Lietuvių Tautos Patrijarkas, pirmasis pasirašęs Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Mirė 1927 m. Vasario 16-tą dieną.

V. M. ČEKANAUSKAS

KOKIA ATEITIS MUS LAUKIA AMERIKOJ

KADA LAIKAI PAGERĖS AMERIKOJE? LIETUVIŲ NUOSTOLIAI KRIZIO METU.

Pastarieji trys katastrofingo ekonominio krizio metai labai daug nuostolių padarė Amerikoje gyvenantiems lietuviams. Daugiausia nuostolių turėjo namų savininkai, ukininkai, pramonininkai, kurie įvesdino savo kapitalą aukšta kaina pirkdami namus, ukius bei pramonės įstaigas. Taipgi, nemažai nuostolių teko šėrų pirkėjams spekuliacijos ir įvestmento tikslais. Šalia to, yra daug nukentėjusių ir darbininkų, kurių pinigai bankams bankrutinant žuvo; žodžiu, bendrai imant, rasime milijonus dolerių lietuvių pražudyto kapitalo.

Lietuviai sekdami amerikonus, siekdami ekonomiškos nepriklausomybės įsigyjant nuosavybę, arba įvesdinant sutaupytą kapitalą su tikslu paruošti sau ateitį, ekonomišku atžvilgiu—senatvei nepriklausomybę, įvesdino didelį kapitalą į namus, ukius ir kitokias nuosavybes Amerikoje anais ekonomiškos "utopijos" laikais. Tankiai Amerikos lietuviams buvo rekomenduota, patarta grįžti į Lietuvą ir įvesdinti kapitalą į ukį, pramonę, ypatingai buvo pageidaujama, idant Amerikos lietuviai grįžtų ir kolonizacijos tikslu išpirktų pavizdingai pastatytus ukius Klaipėdos krašte, tačiau į visus šituos patarimus ir visas rekomendacijas Amerikos lietuviai skeptiškai žiurėjo, labai mažas skaičius iš Amerikos lietuvių grįžo Lietuvon su savo kapitalu; didžiumoje pasiturinti lietuviai įvesdino kapitalą Amerikoje į labai rizikingus investmentus, paseka tokių investmentų dabar yra tragiška.

Sprogus, nelyginant muilo burbului Suvienytų Valstijų dirbtinei ekonomiškai "utopijai", po nakties pasijutome, kad musų turtas įvesdintas spekuliacijos ar pelno tikslais, žuvo. Milijonai dolerių musų sutaupyto kapitalo žuvo ir dar žus kol deflijacijos banga praeis. Dabar pradedame permatyti savo klaidas ir musų krašto ekonominių reikalų vedėjų prigavystes, rugojame, gailimes ir nerymaujame, nes nežinome kokia ateitis mus laukia Amerikoje. Šiandiena daug lietuvių norėtų pasiliuosuoti nuo savo nuosavybių, namų, ukių ir pramonės; mielai parduotų savo nuosavybes už labai nupigintą kainą, grįžtų į Lietuvą su likusia dalele kapitalo. Bet pirkikų nesiranda, o išlaikymas namo, ukės ar pramonės sunkus, kiekvienas pramonininkas kas metą prideda iš sutaupytų pinigų išlyginimui gauto deficito, kiekvienas lietuvis ukininkas brenda į naujas skolas, kiekvienas namo savininkas brenda į skolas ir deficitą; žodžiu, kiekvienas lietuvis stato sau klausimą: kas manęs laukia rytoj? Ką aš darysiu, kuomet negalėsiu mortgičių nuošimčius ir principinę sumokėti? Atsakymas aiškus; kiekvienas namo savininkas ir ukininkas bei pramonininkas mato artėjanti bankrutą . Tokia yra padėtis tukstančių lietuvių, turinčių nuosavybes.

Tuom kartu grįžę į Lietuvą lietuviai iš Amerikos, iškeitę savo dolerius į litus, jų turtas dešimti kartų padaugėjo; jie įvesdino savo kapitalą į ukį ar pramonę, nusipirko keletą namų augančiam kaip ant mielių Lietuvos miestely ,dabar jaučiasi laimingais. Man teko su daugeliu lietuvių asmeniškai kalbėt ir nurodyt jiems progas Lietuvoje jų kapitalui, teko kalbėti nuo estrados viešuose susirinkimuose ir spaudoje rašyti, raginti amerikiečius lietuvius grįžti į seną tėvynę su kapitalu, tokius raginimus daugelis amerikiečių įgnoravo, šiandien jau pradeda suprast, kad jie klydo, dabar daug yra ukvatninkų grįžti, bet jau negali savo kapitalo paliuosuoti — išsivežti Lietuvon, nori ar ne, sąlygų verčiami turi gyventi Amerikoje.

Dabar bedarbės laikais, kurie lietuviai turi kapitalo, kurie gali perkelti savo kapitalą į Lietuvą, privalo nesnausti, nelaukti laikų pagerėjimo Amerikoje, bet kol dar jų turtas nesuvalgytas, kol dar tukstantukas kitas yra kišeniuje, brolau ir sesute, nelauk ilgai, keliauk į Lietuvą. Lietuvoje yra progų ir labai saugių įvesdinimui kapitalo į pramonę, ukį ar namus. Lietuva nauja valstybė ir jos industrija, pramonė, tebėra kudikystės amžiuje, ji auga ir turtėja, tenai lietuvių kapitalui yra progų ne tik saugumui, bet kapitalo augimui. Amerikoje jau yra keleriopai išnaudoti biznio prospektai, kelioriopai kapitalizuota industrija ir pramonė, įvesdinimas kapitalas į amerikonišką pramonę, industriją ir ukį, yra labai rizikingas. Bet Lietuvoje rizikos mažai yra.

Aš manau, kad Amerikoje lietuviams ateitis kas metą darosi labiau miglota, ekonominės sąlygos keičiasi, ateiviams lietuviams susidaro daugiau ir daugiau sunkenybių prisitaikinti prie gyvenimo Amerikoje. Jauna lietuvių gentkartė, suprantama, jau paliks čia, jauniems lietuviams, ypatingai įgijusiems profesiją ar amatą, galima prisitaikinti prie pakitėjusų sąlygų, bet ateiviams, paprastiems darbininkams ateitis neaiški. Todel atvykusieji lietuviai padarys labai išmintingai, jei grįž į tėvynę su savo kapitalu, vieton kad čia dabar be darbo gyvent ir baigt sutaupintą ilgų metų kapitalą.

Aš manau, kad ne pro šalį butų, jeigu kelios dešimtys tukstančių lietuvių grįžtų į Lietuvą ir išpirktų ukius, pramonės įstaigas iš kitataučių, įvesdintų savo kapitalą Lietuvoje. Ypatingai geistina, kad lietuviai pasinaudotų dabar esama proga išpirkimui lietuviškų žęmių Vilniaus ir Klaipėdos kraštuose, ypatingai Vilnijoj ir Suvalkijoj, kur daug lietuviškų dvarų lenkų valdomų yra pasiekę bankruto, pardavinėjami varžytynėse už mažas sumas — už užtrauktas skolas. Čia kiekvienas lietuvis įsigytų pigiai nuosavybę ir kartu išstumtų lenką ar vokietį iš lietuviško krašto. Šis tikslas yra svarbus ekonomišku ir politišku atžvilgiu, čia yra gera proga Amerikos lietuvių kapitalui prigyti. Juk Amerikoje yra daugybė Vilnijos, Gardino ir Suvalkų krašto lietuvių, jie gali grįžti ir apsigyventi senoje tėvynėje ir su savo kapitalu išstumti lenkus iš rytų Lietuvos žemių. Tai butų labai reikšmingas lietuvių žygis pastojimui kelio lenkiškai kolonizacijai.

KADA LAIKAI PAGERĖS AMERIKOJ?

Daugels lietuvių mano, kad atėjus naujai administracijai ir paėmus šalies vairą į savo rankas, ekonomiška padėtis Amerikoje greitai pagerės, kad atsiras darbų ir uždarbių, žodžiu, kad vėl bus gyvenimas mielas ir visus patenkinantis. Tokia nuomonė labai klaidinga. Amerikoje ekonomiškas gyvenimas negreitai pagerės ir negreitai visi bedarbiai gaus darbus. Dabartnis ekonominis krizis sudemoralizavo abelną Amerikos ekonomišką gyvenimą, suardė šalies rinką, kapitalo perteklius senai tapo ištrauktas iš žmonių, perkamoji galia sunyko ir prospektyva rinkai, gamybai sustojo ir nebus normali tol, kol atsiras perkamoji galia pas žmones. Tatai darbai gal kiek pagerės, jeigu bus pakankamai kreditų duota ukio pramonės ir industrijos šakoms, bet bedarbių bus per daugelį ateinančių metų, visus 12 milijonų bedarbių, dabar esančių šaly aprupinti darbu nebus galima. Žodžiu, mažai tenka laukti ir tikėtis laikų pagerėjimo ir pagerėjimas nebus staigus, bus labai laipsniškas, ir gavę darbus neuždirbs tiek kiek uždirbo seniau. Šie realus faktai stovi prieš mus ir kas sveiki gyvi busim, tai pagyvenę persitikrinsim, kad grąžinimas normalių ekonomiškų sąlygų Amerikoje bus išlėto, o ne staiga.

Mažiausia 4 metus skurde gyventi turėsime, gal po keturių metų — 1936 metų gale ir pradžioje 1937 metų pamatysime spartesnį žingsnį pirmyn bizny, ekonomiškam progrese, tačiau ne ankščiau. Šie pranašavimai turi daugiau teisybės negu tulų hipokritų pranašavimai, kad "prosperity is just around the corner". Aš tikiu, kad Amerikai bus sunku sugrįžti prie ekonomiško gerbuvio greitu laiku, nes šis ekonominis krizis padarė milžiniškus nuostolius krašto gyventojams, trijų metų bedarbė ir bankrutai 10 tukstančių bankų, bankrutai tukstančių ukininkų, pramonininkų, industrialistų, bus skaudus smugis musų šaliai ekonomišku atžvilgiu. Nuostolių pastarų trijų metų, kaip ekonomistai—statistikai mums sako, yra du kartus skaudesni musų šaliai negu pasaulinio karo nuostoliai buvo; pasaulinis karas Amerikai kainavo virš 11-ka bilijonų dolerių, šis krizis kainuos du kartus tiek; reikia atminti, kad pasaulinio karo nuostoliai buvo dideli, bet tuom pat laiku mes pagaminom ir pardavėm visokių gamybos produktų daugiau negu išleidome karo reikalams, tokiu budu, karo nuostoliai tapo išlyginti. Tiesa, valstybės skola tebėra, bet kuomet kitos šalys sumokės karo skolas musų šaliai (jeigu sumokės? — Aut.), tai musų šalis turės pelno. Kitais žodžiais sakant, einant pasaulinio karo skolų sutartimis, Amerikai atgavus visą sumą sutartyse gvarantuotą su nors mažu nuošimčiu, už 11 bilijonų dolerių, gaus virš 22 bilijonus dolerių; nuošimčiai ilgametiško termino sudaro milžinišką kapitalo sumą. Taigi, mes tikimės, kad Amerikos panešti nuostoliai karo metais, galu gale bus pelningas biznis, bet pražudytas kapitals dabartinio krizio periodu jau negrįžta ir nuošimčių nežada. Iš to galima suprasti, kad ekonomiško gyvenimo klausimas Amerikoje, ateity yra problematiškas. Kad jei laikai ir pagerės, tai jau daugelis iš musų nesulauksim tų laikų, užmerksime akis begyvendami skurdingame gyvenime.

Galimas daiktas, kad p. Rooseveltas turi gerus norus ir tikslus, aš tikiu ir manau, kad Preizdentas Rooseveltas, kiek sąlygos jam leis, jis dės pastangas atstatyti ekonominį gyvenimą ir sudaryti galimybes ištęsėjimui savo prižadų, paruošimui dirvos savo politiškai karjierai, kitam terminui prezidenturos. Vien šitie jo tikslai bus jo kelrodžiu ir akstinimu jam sudaryti geresnius laikus ir kartu sau politišką karjierą ir sąlygas del platesnio aprašymo istorijos lapuose. Bet reikia suprasti, kad p. Rooseveltas jokių stebuklų padaryti negalės, nes dabartinės sąlygos stebuklams nepalankios. Kas kita buvo stebuklus daryti Prezidento Coolidge administracijai, kuomet pas žmones buvo pakankamai kapitalo pertekliaus po pasaulinio karo ir taupios, rimtos Wilsono administracijos. Bet Coolidge ekonomiškos "utopijos" stebuklai sprogo Hooveriui tapus Prezidentu. Stebuklai yra daromi tam tikru momentu; juk ir muilo burbulas paleistas į orą skrenda tol, kol iegų turi, kol persiima oro dujomis, po to—sprogsta. Taip ir dabartinė ekonomiška "utopija" laikėsi tol kol spekuliacijos propagatoriai, magiški ir stambųs Amerikos bankieriai —industrijalistai ištraukė kapitalą iš žmonių, o kaip tik kapitalas iš daugumos žmonių kišenių suėjo į koncentracijos voltus, tada garsioji "utopija" jau žlugo. Bet tokis apsireiškimas ne pirmas Amerikoje, kriziai buvo kas dešimt ir penkiolika metų, bet tik ne tokie kaip dabartinis. Dabartinis ekonominis krizis yra pasaulinis, kiekviena industrijalšika šalis kenčia krizį ir bedarbę, tai yra paseka kapitalistinės ekonomiškos santvarkos, paseka neribotas komercinės kompeticijos ir "muitų karų". Ameri-

Turint omeny šiuos liudnus faktus, lietuviai privalo pagalvot, kurie dar turite pakankamai dolerinių plunksnų, tai skriskite į tėvynę Lietuvą, tenai busite laimingesni. Lietuva jauna, joje kuryba ir statyba tik prasideda, pramonė tik pradeda plėtotis, tenai yra progų tik reikia mokėt jas išnaudot ir tam reikia pradžiai kapitalo turėt. Šalia to, nenusimananti apie pramonę ir industrijinį biznį, galite lengviau išmokti ukininkauti, ukio pramone verstis. Lietuvos ukis dar nėra pasiekęs maksimum laipsnio, įvesdintas kapitalas į žemę, ateity bus du kartu didesnis, nes ukio kaina kyla ir kils Lietuvoje. Taipgi, namų kainos kyla ir kils augančiuose miestuose ir miestelluose, ypatingai tuose, kur sparčiai dygsta industrija ir vystosi pramonė. Todel ir sakau, kad mums lietuviams ateiviams daugiau šansų laimingesnei (ekonominiu atžvilgiu) ateičiai yra Lietuvoje negu Amerkoje; musų kapitalui tenai yra didesnis saugumo užtikrinimas negu Amerikoje. Tatai pagalvokime apie Lietuvą ir joje esamas mums prospektyvas, pasinaudokime progomis kol galime.

INTELIGENTAI – BEDARBIAI

Po viršuje pažymėtu antgalviu tilpo Verlso 43 numery žingeidus straipsnis, kuris nušviečia abelną verslovininkų padėtį Lietuvoje, o tuo pačiu laiku atkreipia ir musų, Amerikos Lietuvių domę į tą taip svarbią lietuvių verslovininkų pramonės šaka, kuri ir pas mus, Amerikoje yra trempiama po kojų. Čia yra priprasta vadintis vietoje verslovininkų biznieriais, o jei jau biznierius, tai jau ir išgama, išnaudotojas ir niekadėjas. Užtaigi mes, Amerikiečiai, mažai kuo ir galim pasigirt, nes neturim, nė stambių išdirbysčių, nė bankų, o jei ką ir bandėm daryt, tai nepavyko, o nepavyko del to, kad neturėjom specialistų verslovininkų, kurie butų galėję čia sutvertas pramonės bendroves išaugyt į milžiniškas įstaigas. Juk skaitliui esame skaitlingi — vienu trešdaliu visos lietuvių šeimos, arba esame visas milijonas lietuviškos kilmės.

Kad neatsitolinus per toli nuo kalbamo dalyko, grįžkime atgal prie Lietuvos inteligentų — bedarbių, kas jie do žmonės yra ir kodel jiems truksta darbo? Šitie bedarbiai labai įvairaus išsilavinimo žmonės. Yra baigusių keturias klases, yra su brandos atestatais, daug studentų, nemaža baigusių aukštąjį mokslą. Lietuvos valstybės tarnautojų skaičius šiandien yra išaugęs beveik iki 28 tukstančių žmonių. Jų visų atlyginimo suma per metus sudaro daugiau kaip 100 milijonų litų. Šitie skaičiai vaizdžiai sako, kad valstybės įstaigos jau jokiu budu nebepajėgs sutaupinti viso inteligentų prieauglio. Visiems nebus darbo, o atlyginimo suma jau ir dabar labai slėgia valstybės finansus. Ji didesnė buti nebegali. Kur išeitis?

Pirmu pirmiausia: Pažvelkime Lietuvoj, ar iš tikro perdaug, ar bent pakankamai yra inteligentų specialistų visoms gyvenimo sritims? Ne, jokiu budu — ne! Gal yra gana mokytojų, inžinierių, gydytojų ir advokatų, bet truksta, labai truksta kvalifikuotų amatininkų, stinga meisterių. Nėra prityrusių — tinkamų pramonės ir prykybos įstaigų tarnautojų, negalima dažnai surasti gero buhalterio, nekalbant apie savistovų prekybos ar pramonės įstaigos vedėją.

Kurios yra šitokios apgailėtinos buties priežastys? Pirmų pirmiausia — istorinės apystovos: beveik visi Lietuvos verslai yra kitataučių rankose. Šie pastarieji, gerai suprasdami savo asmenius ir savo tautinius interesus, sugebėjo iki šio laiko kuone visiškai izoliuoti lietuvius nuo bet kurio verslo. Jei Lietuvos jaunuomenė ir mėgino eiti prekybos mokslus, tai dažniausiai turėdavo pasilikti platoniškai prie savo teoretinių žinių. Negalėdavo net prekybinio stažo atlikti, nes niekas jų į savo įmones neįsileisdavo.

Tačiau istorinėmis apystovomis negalima visai pateisinti. Kalta ir visuomenė, kuri daugiau kaip per dešimt nepriklausomo Lietuvos gyvenimo metų neparodė reikalingos inicijatyvos šioje srityje. Lietuvos visuomenė dar tik dabar ima suprast, kad prekybininko, pramonininko ir amatininko darbas niekuo nėra prastesnis, niekuo budu nėra mažesnės svarbos valstybei bei tautai, kaip, pavyzdžiui, valdininko, ukininko, nuo to darbo. Kad taip yra, kalta visuomenė, bet labiausiai kaltos tos įstaigos ir organizacijos, kurios yra pašauktos Lietuvos verslu rupintis, o pirmų pirmiausia — Prekybos ir Pramonės Rumai.

Štai tos sąlygos, tos nelemtos apystovos, kurios šaukte šaukė į Lietuvos gyvenimą kokį nors organą, kuris, imtųsi spręsti čia kalbamą problemą. Pirmutinė to darbo ėmėsi Lietuvių Prekybininkų, Pramonininkų ir Amatininkų Sąjunga, į kurią susispietė ne tik verslovininkai, bet visi tie tikri lietuviai, kurie pamatė, koks pavojus gręsia tautai ir valstybei, jeigu ekonomiškai stiprių jos sluoksnių interesai nesutampa su advokato. Kodel dar ir dabar girdime sakant valdininką tarnaujant valstybei, o verslovininką dirbant del pelno? Juk tai ne tiesa. Visi, kas sąžiningai, vaduodamiesi etikos ir tautinio sąmoningumo bei solidarumo dėsniais, dirba savo profesijos darbą — visi tarnauja tautai ir valstybei. O uždirba tiek, kiek kas sugeba, pagal darbo atsakomybę ir riziką. Lietuvių tautoj dar neišdilęs negatyvus kitataučio prekybininko tipas. Tačiaus klaida butų spręsti apie visus prekybininkus, apie verslo profesiją pagal atskirus tam tikros tautybės tos profesijos asmenis.

Deja, Lietuvos prekybininko—verslovininko kaip ir Amerikiečio lietuvio, vardas blogas, grąsąs lietuvius savo tautos ir valstybės idealais. Todel šita sąjunga yra daug platesnė: ji aprėpia daug daugiau, negu grynai profesinius verslo interesus. Iš čia aišku, kodel toji Sąjunga susilaukė tokio entuzijastingo lietuviškos visuomenės pritarimo, kodel jos narių skaičius kasdien auga, steigiasi nauji skyriai, ji užima vis dides nius Lietuvos plotus, vis didesnes Lietuvos gyventojų mases. Tas parodo, kiek svarbus yra Verslovininkų Sąjungos siekiai, kiek jie brangus yra tautai ir valsybei. Tatai turime atsimin ti, artėjant Prekybos ir Pramonės Rumų rinkimams. Tiesa, dabartinis prieš daugelį metų išleistas įstatymas lietuviams suvaržo rankas. Tačiau visi, kas žino ir seka tos organizacijos jėgų augimą, neabejoja, kad naujai išrinkti Rumai arba turės nustoti buvę kliutim ir trukdytojais Lietuvos ekonominiam gyvenimui ir eiti Lietuvos tautinio stiprėjimo ir kilimo keliu, arba jie patys turės netrukus prarasti tą reikšmę Lietuvos gyvenimui, kurią jiems skiria įstatymas.

Lietuviai verslovininkai ir visi tie lietuviai, kurie rupinasi ekonomiškai socijališkąja Letuvos ateitimi, o ypač inteligentų ir pusinteligenčių nedarbu, šiandien budi ir reikalauja iš Prekybos ir Pramonės Rumų plataus valstybinio masto darbų.

JIE LAUŽO NARSIAI VISUS PRIETARUS

Trylika žymių Chicagos pramonininkų sutvėrė "Jinx kliubą" ir susirinkdami penktadieniais jie žaidžia tarp savęs pasmerkdami visus paprastus prietarus. Štai čia H. G. Powers, sekretorius; Sidney Strotz, prezidentas ir Joe Triner, vice-prezidentas, sumuša laikrodžius, paberia druską ir laiko skėtį virš galvos. Ir dar jokia nelaimė ikšoliai jiems neatsitiko.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

Neseniai p. K. Sidabras AMERIKOS LIETUVY aprašė kas dėjosi Lietuvos Atstatymo Benrovės seime. Tas aprašymas buvo ant tiek įdomus, kad neiškenčiau straipsnio antrą sykį neperskaitęs. Ir štai kodėl. Nors asmeniniai p. Sidabro ir nepažystų tačiau iš pilnai patikėtinų šaltinių esu patyręs, kad p. Sidabras nėra advokatas, teisių mokslo nepabaigęs. Kad straipsnys buvo rašytas suprantančio teisės žmogaus tame dviejų nuomonių buti negali. Todėl aš nusprendžiau tame reikale pasiteirauti.

Užėjau pas Atstatymo Bendrovės Sekretorių, p. A. B. Strimaitį. Jisai patvirtino, kad seimo aprašyme padouti apie pačią Bendrovę faktai yra teisingi ir paremti Bendrovės dokumentais. Bet p. Sidabras seime nedalyvavo ir jis (p. Strimaitis) kaipo Bendrovės sekretorius, p. Sidabrui jokių informacijų raštiškai ar žodžiais nėra suteikęs. Bet neperseniai advokatas F. J. Bagočius jam rašęs, reikalaudamas pilnų bendrovės reikale informacijų ir jisai, p. Strimaitis, suteikęs advokatui Bagočiui visas reikalaujamas informacijas.

Ir tos informacijos tilpo Amerikos Lietuvy. Vieonk ten yra tyčia ar netyčia padaryta pastaba, kuri, kaip man asmeniniai yra žinoma tikrenyei neatitinka. Tarp kitko straipsny pasakyta:

"Atmename tuos laikus, kada Šernas buvo išmestas į gatvę, ir jo vietoj užėmė 'Lietuvą' redaguoti dabartinis Lietuvos atstovas p. Balevičius-Balutis".

Vasarą 1916 metais aš lankiausi Chicagoj ir prie progos užėjau atlankyti p. Balutį. Teisybė, jisai tuomet buvo "Lietuvos" redaktoriu, bet velionis Šernas, kurį taip-gi pažinau, tuo laiku dirbo taip-gi redakcijoj. Koks tikslas rašėjo buvo pasakyti, kad Šernas buvo išmestas į gatvę, man ne visai nesuprantama. Jeigu tai yra bandymas p. Balutį surišti su Bačiunu, tai — bent man taip rodos — rašytojui tas visai nepasisekė. Jeigu tai butų buvę bandoma padaryti su Račkausku, tai visai kas kita, nes aprašyme tvirtinama buk Račkauskas savo draugui Bačiunui "pardavęs" $5,000 vertės šėrų. Kitais žodžiais, Račkauskas imdamas "Lithuanian Publishing Co.", šėrus, žinodamas, kad jie be vertės, apmaukė Lietuvos Atstatymo Bendrovę ant $5,000.

Račkauskas ant kiek tai man yra žinoma, niekuomet nemokėjo atskirti kur jo, kur keno kito sąvastis. Ėmė nuo visų pinigus ir lyg tas nusigėręs jurininkas, juos blaškė į visas puses. Pastaruoju laiku jisai yra kaltinamas už pasisavinimą žmonių jam pavestų pinigų. Pinigiškų sunkumų su juo jau buvo Londone. Pietų Afrikoj, kur Račkauskas buvo diplomatinėj konsuliarėj tarnyboj, tas padidėjo ligi to laipsnio, kad Ministeriu Kabinetas, kaip prane ša Lietuvos laikraščiai, turėjo padaryti specialų nutarimą ir asignuoti daugiau 70,000 litų atmokėjimui žmonėms, kurie per jį, kaipo Lietuvos konsulą, persiuntė pinigus Lietuvon. (Konsulai ex-officio veda palikimų ir kitas panašias bylas).

Nepaisant savo neabejotinų gabumų, Račkauskas, pasirodė, turi, matomai, nepagydomą silpnybę; nemokėjo atskirti kur jo, kur valdžios pinigai ir išaikvodavo jo įstaigai pavestus, ar žmonių per tą įstaigą siunčiamus pinigus. Taigi už šiuos tarnybinius prasižengimus jis dabar patrauktas teisman ir, be abejonės, turės paragaut kalėjimo, kaip ir kiekvienas kitas, išeikvojusis ne savo pinigus.

Reporteris

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. S. Biežis

PAŠALINKIME DIFTERIJĄ

Difterija yra labai rimta liga, nuo kurios daug vaikų miršta. Kartą susirgus jąją, kad ir ligonis pagyja, tačiau dažnai ant tiek sužalojami kaikurie organai, kad nebėra galimybės buti pilnai sveiku. Taigi šis faktas verčia mus dar labiau susidomėti.

Difterija yra limpama, apkrečiama liga, tai yra, nuo vieno ligonio gali susirgti kiti šeimos nariai. Praeity neretenybė budavo, kad vienas vaikas mokykloj apkrėsdavo didelį skaičių mokinių, dėl ko kartais sulaikymui jos besiplėtimo, net visą mokyklą reikėdavo uždaryti. Taigi budavo nenaujanybė plačios epidemijos, apimančios net ištisus miestus.

Gydymas yra labai paprastas ir ganėtinai sėkmingas, jei pradžioj ligos tai atliekama. Mat, yra spesifiški vaistai vadinami difterijos antitoksinu, kurio užtektinai įleidus po odą, vaikas trumpu laiku pagyja. Nors šis antitoksinas yra galingas ligos pradžioje, tačiau ligai įsigalėjus, įsisnėjus, tas pats antitoksinas lieka veik visai bevertės. Gydymo sėkmės beveik išimtinai priklauso nuo to, kaip anksti čia minimas antitoksinas vartojamas. Juo ankščiau, tuo geriau. Iš čia suminėtų faktų, rodos, neturėtų daug bėdos buti su šia liga. Gi praktiškame gyvenime matosi visai kas kita.

Ši liga dažnai prasideda išlengvo, be ypatingų ženklų, kas aiškiai nustatytų didelį pavojų. Šiaip dalykams esant, tėvai ramindami save paprastu "šalčiu", sugaišina dvi, tris ir kartais net daugiau dienų labai brangaus laiko, per kurį liga jau spėjo nebepataisomą žalingą darbą atlikti. Iš kitos pusės, buna dar ir tokių atsitikimų, kad labai sunku nustatyti tikrąjį diagnozą pačioje ligos pradžioje. O šitokiuose atsitimuose daugiausia matome liudnų atsitikimų, ko pilnai išvengti praktikoje visai nesimato galimybės, nors teoriškai atrodo, įvykinamas dalykas.

Populiarus posakys: apsaugos svaras vertas net viso pudo gydymo, pašalinimui difterijos yra daugiau, negu teisingas praktišku atžvilgiu. Tik gaila, kad iki šiol žmonija dar per mažai tėra susipažinusi su šiuo svarbiu reikalu. Dar vis randasi ir tokių, kurie šiokios tokios nuovokos turi apie tai, bet vis, gre čiausiai dėl stokos tikrų žinių skeptiškai su nepasitikėjimu atsineša. Pasėkoj, žmonija turi pakelti milžiniškus nuostolius.

Jau gerokas laikas atgal, kaip medicinos mokslui pasisekė surasti priemonė, kurią pavartojus vaikučius galima veik pilnai apsaugoti nuo susirgimo difterija. Tai yra lengvas, saugus, praktiškas ir pilnai patenkinąs budas, apie kurį visiems reikia žinoti ir be išimties jis vartoti. Visi jau supranta naudą skiepymo prieš raupus, kas veik galutinai pašalino šią ligą iš žmonijos tarpo. Pirm skiepijimo prieš raupus, šios ligos epidemijos budavo paprastas atsitikimas. Kurie gi tėvai dabar augina savo vaikus neįskiepytus prieš raupus? Jau nebėra tokių. Šiais laikais matyti žmogų sužalotą raupais veidu, ypač iš jaunesniųjų, yra ne tik retenybė, bet į tai žiurima, kaipo į apsileidimo ženklą. Reikia tikėtis, kad visai trumpoj ateity tas pats atsitiks su difterija.

Kad apsaugoti vaikus nuo difterijos, surasti skiepai vadinami toksoidu, kurie labai mažame kieky įšvirkščiami po oda dviems atvėjais vienos savaitės laikotarpy. Tai ir viskas. Nuo to vaikui nesudaroma jokio pavojaus, net nesulaikoma vaiko nuo mokyklos lankymo. O tuomi apsaugojama vaikas nuo susirgimo difterija. Taigi, tik du įleidimu po oda toksoido paliuosuoja vaiką nuo taip pavojingos ligos, difterijos. Ar tai neverta skeipytis prieš difteriją? Ne tik verta, bet ir butinai reikalinga.

Kad šis skiepijimas nepavojingas ir duoda gerų sėkmių, Chicagos sveikatingumo departamentas tai galutinai įrodė. Per pastaruosius metus aukščiau minėtu budu Chicagoj buvo įskiepyta su viršum 300,000 (trys šimtai tukstančių) vaikų, kurių nei vienas nebuvo susirgęs nė vienai dienai. Tas pats ir kituose miestuose. 1928 metais Chicagoj mirė nuo difterijos 513 vaikų, kuomet skiepijimas dar nebuvo tinkamai vykinamas. Ir nuo tų metų mirčių skaičius vis mažėjo, o pereitais 1932 metais, mirčių tebuvo 64 atsitikimai. Taigi bėgy penkių metų mirčių skaičius sumažėjo nuo 513 iki 64. Ar reikia aiškesnio įrodymo skiepijimo sėkmių? Susirgimų skaičius proporcionaliai taip pat sumažėjo. O visgi yra gerokas skaičius vaikų, visai neskiepytų. Kuomet tokių nebus, tai ir difterijos visai nebebus. Tuomet ją rasime tik istorijos lapuose, arba muziejaus kambariuose, o ne gyvenamose stubose. Skiepijimą kiekvienas šeimos gydytojas gali atlikti. O jei tas del tulų sumėtimų neparanku, tai sveikatingumo departamentai įskiepys jųsų vaikučius veltui.

Tėvai, juk tai jusų šventa pareiga apsaugoti savo vaikus nuo susirgimo difterija, žinoma, ir voskių kitokių ligų, kuomet taip lengvu budu juos galima apsaugoti nuo taip rimtos ligos.

Naujos Knygos

GAUNAMOS "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PRAKTIŠKOJI LIETUVOS VIRĖJA— Pamokymai kaip gaminami įvairūs sveiki ir gardūs valgymai— 362 skirtingi valgiai. Kaina ..... 75c.

MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS— Parašyta Dr. J. Karvelio. Mokykloms ir šeimininkėms vadovėlis ir pamokymai, kaip gamint sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams. Kaina $1.50

NAMŲ DAKTARAS, nauja daktariška knyga su dviem šimtais receptų. Įsigyk tuoj, sutaupysi pinigų.. $2.00

ŽEMAITĖS RAŠTAI, 3 tomai $5.50

VAINIKAS, su poetų eilėmis, paveikslais $1.50

RAISTAS, Upton Sinclair, versta iš angliškos kalbos $1.25

VAIŠGANTO RAŠTAI, 7-ni tomai $7.00

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina $1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

Mintys Apie Laisvę ir Nepriklausomybę

(Čia surinktos P. Jurgelevičiaus Mintys Apie Laisvę ir Nepriklausomybę del 16 vasario, 1928 metų laidos, minėjimui Lietuvos nepriklausomybės dešimties metų sukaktuvių, yra pritaikytos prie šiandieninių 15-kos metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo sukaktuvių. — **Red.**)

Visa eilė geresniųjų musų krašto sunų mirė per Nepriklausomybės karą, kad kiti gyventų. Mirdami paliko mums praskintą kelią į Vilnių, nes jie yra pernelig tie graikai, pastoję savais lavonais kelią į gimtąją šalį. Jie verčia mus atminti del ko jie žuvo ir kad mes, jų pėdomis sekdami, žinotume kelią į Vilnių.

Maža ko tėra verta ta tauta arba ta šalis, kuri mano, kad vis tiek neįstengs prieš stipresnį, neatsilaikys prieš galingesnį. Tokia tauta — tai vergiško pobudžio tauta, ir ji ankščiau ar vėliau turės išnykt ne tik iš valstybių, bet ir iš gyvybių skaičiaus.

Nori nepriklausomybės — mokėk aukotis ir buk kantrus. Be ištvermės vergu busi.

A. Smetona
Pirmasis ir dabartinis Respublikos Prezidentas ir buvęs pirmasis Valstybės Tarybos pirmininkas.

* * *

Didžiausias Tautos turtas — tai jos laisvė, nepriklausomybė. Ant to laisvės aukuro aukojama daug žmonių gyvybių, pakeliama daug sunkaus truso, iškenčiami pažeminimai, kalėjimai, ištrėmimai, persekiojimai ir t.t.

Lietuvai lemta buvo savo žemelėje visas didžiojo karo baisybes regėti ir jausti, teko jai ir žiaurioji kelerių metų okupacija pakelti.

Tačiau, garbingos praeities gaivinami Tautos sunus padėjo nemaža pastangų tuo didžiuoju karu pasinaudoti, kad Lietuvai kuo daugiausia laisvės, net pačią nepriklausomybę išgautų.

Vasaio 16 dienos aktas yra mums ypatingai brangus ne tik del to, kad jis skelbia Lietuvos Nepriklausomybę, bet kad tai yra drąsus savarankiškas vieningos Tautos žygis, kuris, kaip matome, pasiekė tikslą.

Nudirbtieji per pirmąjį dešimtmetį dideli musų valstybės darbai yra vieningų musų Tautos pastangų išdavinys. Tautai tenka ir šiandien dar daug sunkumų nugalėti, tačiau, susiburę teisėtumo bei teisingumo pagrindais vienybėn, laimingai išeisim iš tų sunkumų nugalėtojais.

Stulginskis
Buvusis II Respublikos Prezidentas ir Steigiamojo Seimo pirmininkas

* * *

Šauliai turėtų buti tikri tautos ir valstybės sargai, kurie visur ir visuomet saugoja tėvynę nuo išorinių ir nuo vidaus priešų.

Šauliai turi mokėti ginklą vartoti ir reikalui esant stoti valstybės pagrindų ginti ir su ginklu rankose.

Ramiu metu šauliai turi buti visiems teisėtumo, teisingumo, drausmės, doros ir kitokių pilietinių dorybių pavyzdžiu.

Šauliai turėtų buti ricieriais, skriaudžiamųjų gynėjais, pažadų pildytojais, visuomenės labui atsidavėliais.

Dr. K. Grinius
Buvusis III Respublikos Prezidentas

* * *

Kiekvienam žmogui didžiausia brangenybė — jojo tautos laisvė. Amžių ir kraujo reikia, norint ją laimėti, meilės — norint ją auginti, nuolat budėti — norint ją apginti.

Bet pakanka vienos kartos klaidų — ir tauta gali prarasti visą savo laisvę ir nepriklausomybę.

Šitą turime giliai pajusti, džiaugdamiesi pirmuoju savo laisvės dešimtmečiu.

S. Šilingas

* * *

Mums Vytautas yra netuščias žodis: mums jis yra gyva istorijos jėga ir mes juntame, kad Vytauto nebaigti darbai laukia, kad ateitų nauji pasiaukojusieji Lietuvos žmonės ir kad toliau vestų tą darbą. Ir tuos žmones mes laikome gyvomis jėgomis, ir mes tikime, kad su jų pagelba mums pasiseks užtikrinti nepriklausomos Lietuvos likimas.

Kas gyvena savo tautai — gyvena visai žmonijai. Todel gyventi tautai ne tik švenčiausia pareiga, bet ir didžiausia laimė. Šios laimės viršunė — užtikrinti savo tautai nepriklausomos valstybės gyvenimą.

Prof. A. Vokietaitis
Pirmasis ministeris pirmininkas ir Užsienio reikalų ministeris

* * *

Laisvė tautai suteikia galimumo pačiai netarpiškai šalinti, ar bent mažinti tas kliutis, kurios jos plėtojimąsi varžo. Visa svarba ir gludi ten, kur galima rasti tikrasis kelias su tomis kliutimis kovoti, nes tik tada tauta tikrai gali laisve džiaugtis. Kitais atvejais ji patampa laisvės verge ir galutinai ją praranda.

Tat, turėdami atgautą nepriklausomybę, laikykimės tų kelių, kurie musų tautos dvasiai tinka, ir nuo jų nenukrypkime.

Dr. K. Šalunas
Švietimo ministeris

* * *

Šauly, 15 metų esame nepriklausomi!

Kaip trumpa ir kaip ilga.

Kiek darbo jau nudirbta, kiek dar reikia nudirbti.

Šauly, tavo darbai terodo musų tautiečiams, kai, tautiškais keliais eidami, galėsim patarnauti žmonių gerovei.

Bet tavo ideologija, kiaurai šauliška, teapsaugos musų brangią Tėvynę Lietuvą nuo paskendimo internacionalų jurėse.

Šauly, tavo pavyzdys teleidžia mums sakyti "vardan tos Lietuvos vienybė težydi", o tavo pasiruošimas ir pasiryžimas tepraskina musų trispalvei vėliavai kelią į Gedimino kalną!

Šaulys T. Daukantas
Pulkininkas, Krašto apsaugos ministeris

* * *

Mažoji Atikos valstybė ir jos sostinė Atėnai, plotu mažesnė ir už musų Seinų apskritį, yra pareiškusi didesnės dvasiškos kurybos ir yra suteikusi šių laikų kulturai daugiau dvasios brangenybių, negu Didžiulė Romos valstybė.

Atikos kurybos dvasiškų pradų gaivinimas Vakarų kulturiškas pakilimas pirmiausia ir giliausiai pasireiškė mažose žiemių Italijos valstybėse ir iš čia išsiplėtė visose Centro, Vakarų ir Pie-Europos kraštuose.

Aukščiausia žmonijos brangenybė, Kristaus mokslas, yra kilęs mažytėliam Galilėjos kraštely.

Žodžiu, patys pagrindiniai, didingi bei gaivus žmogaus dvasios gyvenimo pradai yra sukurti mažųjų tautų.

Šiandien į nepriklausomą gyvenimą keliasi negausinga dar lietuvių tauta. Savo krauju, savo kalba, savo dvasiškos kulturos pradais tai viena gryniausių indoeuropiečių tautų. Jos dvasios pagrinduose gludi pirm visko kurybos pradai, nors jie šiandien šiek tiek ir yra nustelbti iš svetur atneštų eikvojimo pradų. Išauginę ir ištobulinę tuos savus kurybos pradus, mes, lietuviai, galime, todel ir turime į žmonijos kulturos bendrą lobį įnešti brangenybių ir naujo gaivumo.

Delto su pasitikėjimu žiurėkim į savo tautos ateitį. Bet tiktai ta butina sąlyga, jei savo dvasia savaimingi busime ir nenuilstamai ištvermingai dirbsime.

T. Aleksa
Žemės ukio ministeris

* * *

Kovoti ir kurti — štai lietuvi ųbalsiai: kurdami apsaugosim taip brangią mums nepriklausomybę; kovodami — atvaduosim Vilnių.

Ignas Musteikis
Vidaus reikalų ministeris

* * *

Teisės ir pareigų pajautimų harmonija — tai pilietinės žmogaus laisvės pamatas.

Savo teises iš prigimties esame linkę perdaug plėsti.

Pareigų sąžiningas vykdymas, savivalis apsikrovimas jomis ir pasiaukojimo apsireiškimai gimsta iš meilės savo artimiems žmonėms, tautiečiams ir savo kraštui.

Tad meilės ir teisingumo jausmai yra kiekvieno atskiro žmogaus ir kiekvienos tautos laisvės šaltiniai.

F. Čiurlionis
Susisiekimo ministeris

* * *

Dvasios turtas — kilniausias turtas. Tas kilniausias lietuvių tautos turtas po sunkiųjų okupacijos laikų pakėlė Lietuvą iš letarginio miego. Apsišarvojusi garbinga musų protėvių praeitimi, tauta pradėjo kurti savo valstybę.

Dvasios turtai suderinti su medžiaginėmis tautos jėgomis, tikrai laiduo kraštui laisvę ir gerovę.

Tiagi, apsišarvoję šiomis jėgomis ir eidami teisingumo keliais, mes greit pasieksime Vilnių ir įgyvendinsim visus musų tautos idealus.

Al. Žilinsky
Teisingumo ministeris

* * *

Tauta be energingų, sumanių, pasiaukojusių ir nepartinių vadų yra pasmerkta žuti. Kas bet kuriuo budu niekina juos, tas kasa ne tik sau, bet ir visai tautai kapą.

Todel, jei norime laiduoti Lietuvos Nepriklausomybę ir saugumą, turime užmiršti visas partijas ir visi, kaip vienas, turime dirbti tiktai Tėvynės gerovei.

O kai Tėvynei bus gera, tai ir visiems tėvyniečiams bus gera gyventi.

Gen. Št. Pulk. Plekavičius
Vyriausiojo štabo viršininkas

* * *

Nepriklausomybė—tai šalies visuomenės tvarkymasis vidujiniu autonomišku, kitaip sakant, suverenišku, socialinių šalies jėgų santykiavimu. Tai šalies sveikata. Be tos Nepriklausomybės neįmanomas ir šalies visuomenės kulturinimas per šalies jaunuomenės švietimą ir mokslo kurimą bei skleidimą šalies jėgomis ir šalies kalba. Bet jei Neprkilausomybė yra šalies kulturinimo ir mokslo kertinis akmuo, tai ir kulturinimas, kurį duoda švietimas ir mokslas, laiduoja ir galutinai sutvirtina Nepriklausomybę. Niekas nedrįs svajoti pavergti aukštos kulturos šalį, nes tai butų nesąmonė. Mokslo garbė ir tarnyba Lietuvoje gludi ten, kad tat butų pasiekta ir kad per Lietuvos kulturinimo laimėjimą butų amžinai laimėta sujungtos Lietuvos Nepriklausomybė.

Mykolas Jonis
Lietuvos Universiteto rektorius

* * *

Lietuva tol bus gyva, kol ji eis Vilniaus keliu. Vilniaus išsižadėjusi, niekam ji nebus reikalinga — nei mums nei pasauliui, ir bus kaimynų išdraskyta ir praryta. Kiekvieną, kuris išsižada Vilniaus, išmesčiau iš lietuvių tautos kaip numirėlį.

Mykolas Biržiška
Profesorius, Sąjungos Vilniui vaduoti pirmininkas

* * *

Tikras šaulys tėvynės ir tautos reikalus stato aukščiau savo asmens reikalų ir net aukščiau savo gyvybės.

R. Skriptis
Lietuvos Šaulių Sąjungos pirmininkas

* * *

Lietuva be Vilniaus ir Vilnius be Lietuvos butų pasmerkta sunkiai vargti, liktų be ateities. O valstybės ir tautos, kurios nesirupina savo rytojum, gyvena tik šios dienos reikalais, skaudžiai likimo baudžiamos. Todel lietuvių tautos siekimas sujungti Vilniaus kraštą su visa Lietuva, turi nesilpnėti, bet stiprėti ir stiprėti. Pasiruošimas tam sujungimui turi buti paremtas kuo geriausiu Vilniaus krašto pažinimu ir tvirtu pasiryžimu gerbti jo gyventojų reikalus ir teises.

J. Žemaitis
Vilniečių Sąjungos pirmininkas

* * *

Sulaukę 15-metinę nepriklausomosios Lietuvos šventę, turėtume buti patenkinti savo nepriklausomybe. Tąsynės arba rungtynės tarp savęs turėtų buti likviduotos ir visi, kas tik lietuvis, tvertis stipriai į darbą, kad galėtume išbudavoti savo valstybės pastovumą.

Nusileidimams ir visokiems taikos šukiams atsuduodami silpnėsime, iki galiaus ir žusime.

Švęsdami nepriklausomosios Lietuvos sukaktuves, atsiminkime kur mes per tą 15 metų laiką nuskydome. Atsiminkime ir įsidėmėkime, kas Lietuvoje šiandieną nepriklausoma nuo svetimų kaimynų? Kam Lietuvių tauta moka savo vargingu darbu pagamintą duoklę. Įsidėmėkime, kad šiandieną musų taip tautos susipratimą ir atsigavimą iš letargo, taip ir ekonomišką pagerėjimą, varžo svetimos padermės valdininkai ir svetimi bagočiai, kuriems jau musų protėviai vergavo ir dar mes tebevergaujame.

Iki tol, kol mes busime priklausomi nuo Berlyno, Varšuvos, Maskvos ir Rymo, tol musų nepriklausomybė tiek svers, kiek anuo metu "Litauische Dragoner Regiment".

Butų velytina, kad mes ateinančių 15 metų laiku įstengtume pašalinti savitarpinius ergelius bei ginčą, kuriuos daugiausia pas mus pasėjo svetimieji.

Aš dabar norėčiau, kad Lietuva nebutų išstatoma visokiems pavojingiems vėjams, bet, pasenęs budamas, ar sulauksiu?

Martynas Jankus

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų Žinios

PAKUONIO NAUJIENOS

Vargoninkų perteklius. Pasiliuosavus vargoninko vietai Pakuonio parapijos bažnyčioje, klebonui pasisiulė iš įvairių Lietuvos vietų net 31 kandidatas. Jų tarpe yra nė vienas konservatorija baigęs.

Pasipiovė pavargėlis. Naujadvario senelių prieglaudoje neseniai peilio smugiu į krutinę nusižudė vienas pavargėlis.

Pardavė istorinę klėtį. Neseniai iš varžytynių parduota už 175 litus Bačkininkėlių dvaro istorinė klėtis, kurioje 1812 metais nakvojo į Maskvą žygiuodamas Napoleonas. Sienoje yra iškalta jo sustojimo data. Klėtis statyta iš storų, keturkampiškai tašytų pušų šerdžių, 9 colių storio rąstų, kurie ir dabar dar sveikutėliai yra. Grindys ir lubos buvo 2 colių (5 centim.) storio lentų, kurios prikaltos dar mediniais vinimis.

YRA NEIŠSKRIDUSIŲ VARNĖNŲ

Tauragė. — Čia dar kai kur matyti skraidant keletą varnėnų. Jie papurę skraidžioje ir liudnai čirškia, matyt bus atsilikę nuo skrendančio pulko į pietus. — **Tsb.**

NAUJAS BEKONŲ PRIĖMIMO PUNKTAS

Degučiai, Zarasų aps. — Nuo gruodžio 12 d. čia pradėjo veikti "Maisto" b-vės įsteigtas bekoninių kiaulių priėmimo punktas. Kiaulės priiminėjamos kiekvieną pirmadienį. Iki šiol Zarasų apskr. nebuvo nė vieno tokio punkto. Kai kurių šios apskr. valsčių ukininkams tekdavo į punktą važiuot net po 50 kilom. — **Tsb.**

PLINTA NETIKRI PINIGAI

Zarasai. — Paskutiniuoju laiku Zarasų turguje pradėjo plisti netikros vieno lito monetos. Keletą tokių monetų piliečiai atnešė policijai. Pastaroji ieško netikrų pinigų plitimo šaltinio. — **Tsb.**

MĖGSTA BUTI KIRPĖJAIS

Jurbarkas, Raseinių aps. — Nors ir nedidelis miestelis, bet pasižymi plaukų kirpėjų gausumu. Jurbarke bus per 10 plaukų kirpėjų ir visi ne blogai verčiasi ir darbo nestinga. Ukininkai mažai šias kirpyklas lanko. — **Tsb.**

BRANGUS RIEZNIKAS

Seda, Mažeikių aps. — Kai kurie šio miestelio žydeliai skundžiasi savo riezniku, kad jis brangiai imąs už gyvulių piovimą. Esą, kartais brangiau tenka sumokėti už vištos papiovimą, kaip ji pati kaštuojanti.

SUDEGĖ MERGAITĖ

Andriejavas, Kretingos aps.— Kintrimų kaime gyvenąs eigulis su žmona gruodžio 10 d. išėjo svečiuosna namuose palikęs tarnaitę su dviem mažom mergaitėm, apie 2 m. amžiaus. Likusi tarnaitė norėjo įsipilti žibalo į lempą, bet pilamas žibalas užsiliepsnojo nuo netoliese buvusios ugnies ir sprogo aptaškydamas lovą. Bematant ji suliepsnojo ir pradėjo degti joje gulėjusi mergaitė. Nors ir pati degdama tarnaitė šoko mergaitės gelbėti ir kol ugnį užgesino pati smarkiai apdegė. Kaimynų pagelba atėjo per vėlai. Mergaitė dėl didelio apdegimo tuojau mirė; tarnaitė taip jau yra sunkiai apdegusi. Pasakojama, kad žibalas buvęs su benzinu. — **Tsb.**

KLASTUOJA PRODUKTUS

Raseiniai. — Miesto gyventojai skundžiasi, kad turguje jie dažnai nusiperka suklastuotų maisto produktų iš ukininkų. Pav. svieste jie randa pritarkuotų morkų, o piene vandens. Pasitaiko net ir tokių nenaudėlių, kurie į grietinę primaišo kreidos. Produktų klastuotojus reiktų sekti, kaip kituose miestuose ir bausti. — **Tsb.**

KAMAJŲ ŽINIOS

Kęsinosi pinigus pasisavinti. Gruodžio 23 d. Rokiškio pašto vežikas Giriunas Kamajų pašto viršininkui pareiškė, kad veždamas jo paštui pinigus, pametęs 2000 litų. Viršininkas vežiką perdavė policijai. Jos kvočiamas vežikas prisipažino, kad minėtus pinigus norėjęs pasisavinti ir vienoj vietoj pakelėj juos paslėpęs. Nurodytoj vietoj pinigai buvo tikrai surasti.

Vietoj nė vieno — 2 traktieriai. Kamajų valsčiaus savivaldybė buvo nutarusi neleisti 1933 m. nė vieno traktieriaus. Tačiaus apskriteis viršininkas ši nutarimą užprotestavo. Po to savivaldybė sušaukė tarybos posėdį, kuriame nutarė leisti Kamajuose laikyti net du traktierius.

Savivaldybei naudingos varžytynės. Neseniai savivaldybė buvo paskelbusi daug varžytynių, ir visos baigėsi savivaldybie pelningai. Pav. šiemet už pašto vežiojimą iš Kamajų į Duokiškį per metus sumokėta 420 litų, o sekančiais metais ši suma nuvaržyta net iki 145 litų. Paštas reikia vežti tris kartus per savaitę, o iš Kamajų į Duokiškį yra 10 kil. Dėl mugės rinkliavos šiais metais gautoji 3.000 litų suma varžytynėse pakelta iki 3.700 litų. **Tsb.**

PRASIDĖJO LINAMINIS

Sintautai, Šakių aps. — Apylinkės ukininkai didžiuosius darbus stengiasi talkomis dirbti ir baigti iki Kalėdų arba Naujų Metų. Dėl to iškulus javus, prasidėjo linų minimas. Talkomis linus minant esą greičiau ir pigiau. Mina juos tam tyčia įtaisytose vidurlaukėse pirtyse. Jos nuo trobesių taip toli esti todėl, kad perkurentos dažnai užsidega. Seniau, kada linų pluošto paklausa buvo labai didelė, ukininkai visus linus mindavo, bet dabar pasilieka jų tik tiek, kiek jų reikalams reikia, o kitus nemintus parduoda arba sukurena krosnyse vietoj malkų. — **Tsb.**

IR PARĖDAI KRIZĮ DIDINA

Panemunis, Rokiškio aps. — Ukininkams, turintiems dukterų, dabar didžiausia išlaidų dalį sudaro jų parėdams išlaidos. Mat šiame dalyke jos jokio krizio nenori pripažinti. Ne retai vien dėl to ukininkas įsiskolina, kad tik jo dukterys galėtų taip rėdytis, kaip miesto panelės. Daugumas kaimo merginų tik apie rubus ir tegalvoja, manydamos per tat kavalieriams labai patiksiančios. Dažnai tokios merginos laikraščiui pasiskaityti " neturi laiko" arba "kur čia krizmety kelis litus rasi laikraščiui išsirašyti".

DIDELI BARGININKAI

Krekenava, Panevežio aps. — Čia taip įprasta prekės iš krautuvių imti bargan, kaip retai kur. Bargina ukininkai, valdininkai ir šiaip miestelėnai. Bargindami mažai žiuri prekės kainos ir jos kokybės, nes krautuvininkai tuoj pakiša, kad "ko turiu nori, žmogau, juk aš tau duodu bargan. Nenori, eik kitur'. O "kitur" taip lengvai "nepabarginsi", o jei ir duos ką, tai niekiek negeresnį. Taigi, barginimas labai nenaudingas vartotojui ir dar jį pratina ne pagal išsigalėjimo gyventi ir tuo budu apsunkinti jam ateitį. — **Tsb.**

DEJUOJA, KAD DIEVAS NEPAMIRŠTŲ

Plateliai, Kretingos apskr. — Pučkorių kaime gyvena dar stiprus 115 metų senukas p. Stančikas. Jei gyvenimo sąlygos butų palankesnės, tai, pasak jo, galėtų drąsiai įpusėti ir ligi pusantro šimtmečoi ,bet dabar skurdus gyvenimas stumia arčiau kapų. Jo ilgas gyvenimas yra labai įvairus ir kupinas įspudžių. Jis yra buvęs teisininku, advokatu, Palangos burmistru, Rusams Lietuvą valdant, buvęs žymus visuomenės veikėjas. Dabar gyvena pas savo, taip jau pražilusį sunų, menkam kambariuke. Skaitymas — jo mėgiamiausias užsiėmimas; moka kelias kalbas. Jis yra vedęs, bet su žmona negyvena. Dabar dejuoja, kad tik jo Dievas nepamirštų. — **Tsb.**

KELIAUK Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

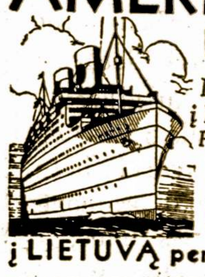

Iš New Yorko į KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą

GREITA KELIONĖ į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

"BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS"
PIGIOS LAIVAKORTĖS

Išplaukimai iš New Yorko:

Drottningholm,	Kovo 18 d.
Kungsholm,	Balandžio 1 d.
*GRIPSHOLM,	Balandžio 22 d.
*KUNGSHOLM,	Gegužės 8 d.
Drottningholm,	Gegužės 20 d.
*GRIPSHOLM,	Gegužės 27 d.

*Lietuvių Ekskursija.

Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į vietinį agentą.

SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St., New York, N. Y.
Chicago, Ill. 181 N. Michigan Ave.
BOSTON, MASS. 10 State St.
DETROIT, MICH. 73 Monroe St.

Į LIETUVĄ KELIONĖS REIKALU

Artėja pavasaris, paskui ir vasara. Daugelis Amerikos lietuvių jau pradeda galvoti apie lankimasį į LIETUVĄ bei galutiniam apsigyvenimui. Visi mes norime parvykti greitai ir patogiai šiais modernizmo laikais. Švedų Amerikos Linija, moderniškais motorlaiviais: "KUNGSHOLM" ir "GRIPSHOLM" ir S. S. "DROTTNIGHOLM" palaiko tiesioginį susisiekimą tarp Amerikos ir Švedijos. Laivai iš New Yorko plaukia į Gothenburgą, iš čia keleiviai į Lietuvą pervežami ekspresiniais traukiniais į kitą Švedijos Pabaltės uostą Kalmar, traukiniu kelionė buna apie 6 valandos laiko, tą proga keleiviai gali susipažinti su gražiąja Švediją, jos gražiais miškais, miestais ir ukio tobulumais. Lietuvaims ši kelionė yra naujos kelias, nes tik 1930 metais šis susisiekimas atidarytas KALMAR—KLAIPĖDA, keleiviams ir paštui pervežti, tam susisiekimui linija paskyrė savo salioninį laivą BORGHOLM, nuo pradžios šio susisiekimo atidarymo, kas metas keleivių skaičius didėja, kelione visapusiškai patenkinti ir apie ją labai įspudingai papasakoja.

Kelionės laikas iš New Yorko į Gothenburg 8 — 9 dienos, iš Gothenburgo iki Klaipėdos, per Švediją ir, laivu "BORGHOLM" iš Kalmaro iki Klaipėdos apie 24 valandos.

Ateinantį sezoną prie Švedų Amerikos Linijos nuolatinio laivų išplaukimo bus rengiama specialės lietuvių ekskursijos. Pirma tokių ekskursijų išplaukia balandžio 22 dieną, motorlaiviu "GRIPSHOLM", rengiama Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje. Antra ekskursija nauju motorlaiviu "KUNGSHOLM" išplaukia gegužės 8d. ir motorlaiviu "GRIPSHOLM" gegužės 27 diena, trečia ekskursija. Ši ekskursija jei turės atatinkamą skaičių keleivių, laivas sustos Klaipėdoj ir iškeldins keleivius į Lietuvą, paskui plauks į Helsinki, Suomiją.

Norėdamas turėti trumpą, greitą ir patogią kelionę į Klaipėdą, per Gothenburgą, pasirink vieną iš virš minėtų ekskursijų, arba bet kurį Švedų Amerikos Linijos laivo išplaukimą. Ekskursija ar pavieniu, Tamsta esi užtikrintas, kad kelione busi visada patenkintas. Tėmyk vėliasnius šiam laikraštyj pranešimus ir skelbimus Švedų Amerikos Linijos. Laivų išplaukimai skelbiami lietuvių laikraščiuose, informacijos ir laivakortės gaunamos kreipiantis pas vietinį agentą arba į bet kurią Švedų Amerikos Linijos raštinę. Centralinė raštinė Amerikoje: 21 State Street, New York, N. Y.

MOKSLO NAUJIENOS

KĄ MOKSLININKAI MANO APIE SAULĘ

Sulig naujovinių mokslininkų apskaitliavimu, musų saulė yra jau labai sena. Ji turi jau apie 70 trilijonų metų (70,000,000,000,000), vis delto ji tokia šviesi, skaisti, karšta, nepaisant to, kad ji kiekvieną valandą skleidžia milžiniškus energijos kiekius. Šitas saulės amžinas jaunumas sudaro vieną iš sunkiausių astrofizikos paslapčių.

Šita paslaptis dabar gauna naują gan įdomų aiškinimą. Upsalos (Švedijoj) universiteto astronomas prof. Zeipel įrodinėja, kad saulės energija nėra neišsemiama. Ji labai palengva, vis eina mažyn ir saulė jau seniai butų užgesusi, jeigu ji laiks nuo laiko "nepajaunėtų." Paskutinį kartą saulės pajaunėjimas yra įvykęs apie 35,000,000 metų tam atgal. Musų saulės energija, lyginant ją su kitomis saulėmis, nėra jau tokia didelė. Vienas kubinis centimetras saulės medžiagos duoda per valaną vos 0,00022 kolorijos, vadinasi visiškai menką kiekį. Tačiau saulės masė yra tokia milžiniška, kad saulė, kad jos spinduliai net ir už 150 milijonų kilometrų viską sudegintų, jeigu mes neturėtumem atmosferos.

Iš kur saulė ima tą karštį? Jei saulė neturėtų nuolatinio energijos šaltinio, tai apskaičiavimas rodo, kad jos karštis kasmet mažėtų dviem laipsniais. Vadinasi, per kelis tukstanqius metų saulė visiškai užgestų.

Vokiečių mokslininkas Helmholz buvo sukuręs vadinamą kontrakcijos teoriją. Pagal ją saulės masė palaipsniui susitraukianti ir tokiu budu palaikanti savo energiją. Šiandie Helmholzo teorija galutinai nugriauta, nes apskaičiavimai šiaip taip išgyvuotų apie 12 milijonų metų. Tuo tarpu šiandien nėra jokio abejojimo, kad žemė turi daug bilijonų metų amžiaus. Vandenynų vanduo, sprendžiant iš jo surumo, turi nemažiau kaip 100 milijonų metų.

Šiandien taipgi aišku, kad saulės energija nėra degimo energija. Jei deginti anglį gryname deguony, tai laboratorijoj mes gausim labai didelį karštį ir apjakinančią šviesą. Tačiau palyginus su saule šitas karštis ir šita šviesa yra menkniekis. Tokia šviesa ant saulės atrodytų tamsiu tašku.

Jei uždegti akmens anglies tokią masę kaip saulė, tai ji sudegtų jau per 6000 metų, o jos šiluma neduotų nė šimtinės dalies to, ką duoda saulė. Be to, ant saulės ir saulėj joks degimas ir nėra galimas. Kiekviena mums žinoma medžiaga, pakliuvusi į tokį karštį, koks viešpatauja saulėj ir net ant jos paviršiaus, tuojau sprogtų kaip parakas ir išsiskirstytų netik į atskiras molekulas, bet į atomus. Ir net atomai neišliktų sveiki, bet nustotų savo elektronų.

Šiandien visi sutinka, jog energija, kokią duoda saulė, yra galima tiktai iš atomų naikinimosi. Ir tai mokslininkai mano, jog mums žinomieji radio aktyvųs elementai, kaip Uranas, radiumas ir kiti, negalėtų duot tokio milžiniško energijos kiekio. Jei saulė butų iš gryno radiumo, tai jos energija gal ir nebutų mažesnė kaip dabar, bet ji greit išsieikvotų. Kaip žinia, radiumas jau per 1560 metų netenka savo energijos pusę. Vadinasi, per kelis tukstančius metų radiumo saulės energija išsisemtų. Urano energija labai ilgai laiko, bet užtat ji nepalyginti, silpnesnė už radiumo. Urano saulė negalėtų duot nė mažos dalies energijos, kurią duoda saulė.

Iš to mokslininkai daro išvadą, kad saulės energijos šaltinis tai nežinomi žemėje elementai, kurių atomų skilimas ir duodąs saulės energiją. Šitie elementai, tur but, turi dar didesnį atominį svorį negu uranas. Uranas greičiausia bus šitų elementų subirėjimo atmata. Šitų elementų mes negalim pažint, nes del savo nepaprasto sunkumo jie yra saulės vidury. Saulės paviršiuje aptinkami tiktai lengvesnieji atomai. Žemė, visų mokslininkų manymų, yra atsiskyręs nuo saulės lašas, turi tiktai saulės paviršiaus medžiagą. Elementų, kurie sudaro saulės branduolį ir jos energijos šaltinį, žemė neturi.

Prof. Zeipelio manymu, šitų nežinomų elementų veikimas nėra pastovus. Tam tikrais periodais šitų elementų atomų suskilimas pasirodo labai energingas ir tada saulės veikimas pasiekia aukšto intensyvumo.

Astronomai jau seniai pastebėja kad kai kurių žvaigždžių šviesa umai padidėja. Pavyzdžiui, žvaigždė "Nova Cassiopeae," kurį laiką buvo tokia šviesi, kad pralenkė savo spindėjimu net šviesiausią žvaigždę Siriusą. Mokslininkai ilgai laužė galvas, kaip išaiškinti šitą fenomeną ir kitokio išaiškinimo nesurado. Kasmet pasitaiko apie dešmts tokių užsidegančių žvaigždžių. Manoma, kad per bilijonus metų kiekviena žvaigždė pergyvena tokio užsidegimo kelis periodus. Žvaigždė "Nova Lacerta" 1910 m. buvo vos pastebima per teleskopą Staiga jos šviesa pradėjo didėti, taip kad ji ne tik buvo matyti gryna akim, bet dargi pasirodė viena iššviesesniųjų žvaigždžių. Pagaliau ji sprogo ir pasidarė daugybė mažyčių žvaigždžių. Panašiai buvo su "Nova Germinorum", "Nova Aquilae" ir kitomis.

Prof. Zeipel mano, kad musų saulė pergyveno panašų "atsinaujinimą," prieš 350 milijonų metų. Prieš tai saulė švietųsi dar silpniau negu šiandien. Gyvenimas ant žemės buvo apmiręs. Staiga saulė pradėjo labai šviesti ir kaitinti. Iš pradžių gal saulės karštis buvo viską ant žemės nudeginęs, bet greit susidarė garo storas sluoksnis — debesy, kurie ir apsaugojo gyvybę nuo visiško išnaikinimo. Tada ant žemės pasidarė drėgnas šiltas atogrąžų klimatas, kuriame augo akmens anglies miškai ir visokie milžiniški gyvuliai (zaurai). Anų laikų palikimas — tai akmens anglies klodai.

Prof. Zeipelio manymu šitas perijodas gali pasikartoti. Saulėje staiga pradeda intensingas radioaktyvinių elementų veikimas. Saulės šviesa keleriopai padidėja. Ji beveik apjakina žmones ir gyvulius. Po 24 valandų baisios kaitros bangos pasiekia žemę. Viskas, kas tik gali degt, sudegs. Upės, ežerai, vandenynai pradės virti ir kartu žemė apsidengs tirštų rukų sluoksniu. Rukai apsaugos žemę nuo deganičių saulės spindulių, nors karštis vistiek po visą žemę bus tropiškas. Gyvybė galės užsilikti vandenynų gelmėse ir pamažu vėl pasiskleis po žemę. Prasidės naujas akmens anglies perijodas.

Prof. Zeipelis tvirtina, esą tai ne kokia svajonė, bet rimta moksliška hipotezė, kuri netrukus virsianti įrodytu dalyku.—L.A.

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

! ŠVIESKIMES !

REIKALINGI TUOJAU
AMERIKOS LIETUVIUI
pavienių numerių
PARDAVINĖTOJAI

Jei pats negali,
gauk mums kokią krautuvę, kuri galėtų tai padaryt. Mes prisiųsime laikraščio numerių sulig reikalavimo.

Amerikos Lietuvio pavienių numerių pardavinėtojai gauna 50 nuošimtį.

Amerikos Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose — $1.50; Lietuvoje — $2. Kas užrašys ir prisiųs mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygų DOVANAI pasirenkant iš musų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Į LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ

Moderninis, patogus ir kitų neviršijamas visose klasėse patarnavimas. Savaitiniai išplaukimai iš New Yorko. Patogus ir greitas geležinkeliu susisiekimas iš Hamburgo.

VIDUTINĖS KAINOS

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
80 Boylston Street, Boston

5,000 Skaitytojų Vajus Baigiasi; Pasiskubinkit Gaut Dovanas!

Kas dabar užsirašys "Amerikos Lietuvį" metams ir prisiųs $2., tas gaus DOVANAI $2.40 vertės Istoriją Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje su Lietuvos Kariuomenės Priedu. Su Žemėlapiu. 193 dubeltavi puslapiai — pavieniai su priedu, 456 puslapiai. 134 paveikslai.

Apie tos knygos vertę, kurioje tilpsta Istorijos Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėj ir Pasaulinėj Karėj, daug čia nekalbėsim, tik trumpai pažymėsim, kad iš joje aprašytų kariškų baisinybių daug nepaprastų įspudžių įgysit, daug iki šioliai jums nežinomų dalykų patirsit.

Čia talpinam tik kai kuriuos paveikslus, tilpstančius Istorijoje Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje. Gi tilpstančias prie paveikslų istorijas Paliekame Dovanų Knygoje del tų, kurie taps "Amerikos Lietuvio" skaitytojais.

Neronas, vienas iš blogiausių Romos imperatorių skambina kankles laike degimo Romos miesto.

Imperatorius Fredrikas Barbarossa, prigeria bandyme pereiti per upę Palestinoje, į pabaigą 12-to šimtmečio.

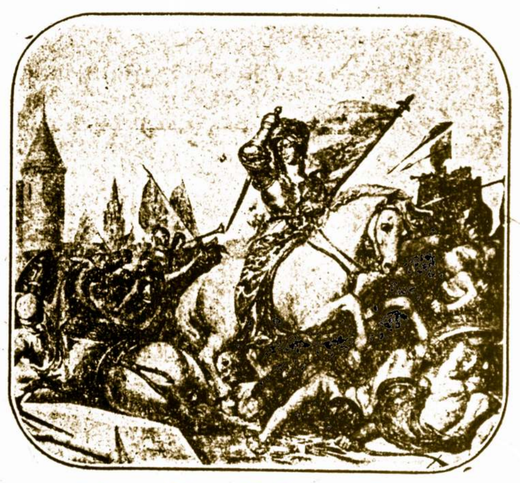

Orleano Mergelė, Joanna d'Arc

Didėji salė Versailles palociuje

Galileo, garsus italų mokslininkas mokina, kad žemė sukasi aplink saulę.

Skerdynė protestonų, Šv. Baltromiejaus naktyje, 1572 m.

Tos knygos padarymas lėšavo virš dviejų tukstančių dolerių ($2,000.) Bet dabar, norėdami "Amerikos Lietuvį" išplatint, atiduodam ją savo skaitytojams už DYKĄ. Užtaigi kviečiame visus musų skaitytojus ir rėmėjus ateit mums į talką išplatint "Amerikos Lietuvį" tarpe čia bei užsieny gyvenančių savo draugų pažįstamų. "Amer. Lietuvio" prenumeratos kaina užsieny truputį didesnė, todel maloniai prašome jos prisilaikyt: į Kanadą—$2.50; į Lietuvą — $3.00 metams, su Dovanomis ir persiuntimu.

Jeigu kam ir nepasisektų prikalbint mums vieną - kitą naują skaitytoją, tai prašytumem nors sau pasinaujint ant ilgesnio laiko; DOVANOS vis tiek bus prisiųstos už Jusų pasidarbavimą, o sykiu ir už palaikymą Lietuviškos Spaudos Reikalų. Rašykite —

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET, — WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

Katalikų Federacijos skyrius prie Šv. Kazimiero bažnyčios rengia iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą, sekmadienio vakare, vasario 19-tą dieną. Ta visiems lietuviams svarbi šventė įvyks Šv. Kazimiero salėj, kaip 7:30 valandą vakare. Kalbės žymus svečias, kurs dar tik atvyko iš Rusijos, žymųs valdininkai prie valstijos ir miesto valdžios, vietinė dvasiškija ir profesionalai. Taip gi bus muzikališka programa, kurią išpildys Šv. Kazimiero parapijos choras, mokyklos mokiniai ir gabųs artistai. Įžanga veltui. Bus padaryta rinkliava, kurios pelnas bus skiriamas neturtingų šeimynų vaikams, kuriems lankant Šv. Kazimiero parapijos mokyklą, duodamos vetlui knygos.

Katalikų Federacijos valdybon įeina sekantieji: kun. A. Petraitis, dvasios vadas; V. Parulis, pirmininkas; Julė Rogliutė ir V. Blaveckas, raštininkai ir P. Lengvinas iždininkas. Šįmet valdyba ir nariai darbavosi su geriausiomis pastangomis, kad šių sukaktuvių paminėjimas įvyktų su didžiausiu pasisekimu. Visi lietuviai jauni ir pagyvenę, maži ir dideli, kas tik gyvas, atsilankykite į šį Lietuvos Nepriklausomybės 15 metų sukaktuvių paminėjimo vakarą.

Sportas – Ristynės

SONNENBERGAS PERMUŠĖ ANT ŽEMĖS HANSONĄ

Pereitą trečiadienio vakarą įvyko Mechanics svetainėje ristynės ,kuriose dalyvavo 4 poros ristikų. Svarbiausia pora buvo Sonnenberg (buvęs eks-galijotas) ėmėsi su žinomu pirmaeiliniu ristiku Hansonu. Ristynės buvo žingeidžios, nes ėmėsi per valandą ir 10 minučių iki vienas kitą parito.

Hansonas (švedas) yra prityręs rankų laužykas, o Sonnenbergas turi avino madą, tik gaila, kad doulas, kitaip — visus ristikus numuštų nuo ristynių arenos. Na, dabar jiems susikibus, stengėsi surast progą savo metodoms išbandyt. Hansonas nors ranką Sonnenbergo ir buvo pasigriebęs ir užsukęs į užpakalį, tačiau be rezultatų. Gi Sonnenbergas, kaip tik pajautė Hansono silpnumą, tuoj griebėsi avino metodos, ir taip pakartotinai pasibėgėjęs musė Hansoną iki galutinos pergalės. Rep.

So. Worcester, Mass.

Iškilmingai Minės 15 Metų Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuves

Aušros Vartų Parapija savo svetainėj šio mėnesio 19-tą dieną kaip 4:30 val. po pietų rengia dideles iškilmes, paminėjimui 15 metų Lietuvos Nepriklausomybės ir 10 metų Klaipėdos atvadavimo sukaktuves. Komisija, kuri sudaryta iš organizacijų atstovų, smarkiai darbuojasi. Girdėti, busiant įdomi programa.

Pakviesti geriausi solistai, daininkai, muzikai ir kalbėtojai. Yra valties, kad bus net pats gubernatorius Ely, miesto majoras Mahoney ir kiti valdžios šulai. Taipgi dalyvaus pats iškilmių direktorius kun. K. Vasys, prof. ponas Galinis, pro. Čianys, dak. Karpavičius, adv. P. Bublys, kun. Petraitis, kun. Bakanas ir kun. Puidokas.

Tad prisiminkime, kad esame lietuviai, mylime ir gerbiame savo kalbą ir kraštą. Musų kalba ir šalis buvo amžiais spaudžiama, liko neužspausta, šimtus metų lietuvis kovojo kol iškovojo lygias teises kitų tautų eilėje. Todel šia proga dar labiaus sustiprinkime savo dvasią, nors svetimoj šaly gyvendami sužadinkime patrijotinius jausmus. Sudrebės ir tas priešas, kurs turi musų sostinę Vilnių, apie kurią augo ir brendo musų tauta. Ir atvaduosim tuos brolius lietuvius, kurių širdis plėšo negailestingas erelis. Rep.

Justinas Balsis, Naujas Aušros Vartų Vargonininkas

Rezignavus Juozui Januškevičiui sausio mėnesy, naujas vargoninkas atvyko į Worcesterio Aušros Vartų parapiją. Justinas Balsis, naujas vargoninkas atvyko iš Dievo Apveizdos bažnyčios Chicagoje. Jisai atvyko iš Lietuvos į Ameriką sulaukęs 15-kos metų, gavo darbą krautuvėje Chicagoje ir vakarais mokinosi muzikos ir dramatiško meno. Jo gabumai yra plačiai žinomi. Justinas Balsis yra 38 metų, jo žmona neseniai mirė ir turi du vaiku vieną 11 metų ir kitą 2 metų.

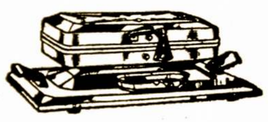

Matykite Naują Dominion

BUTERBRODUI SPIRGITI PEČIUKA

Spirgina du dviejų ir trijų eilių buterbrodus—Viršutinis elementas gali but sulenktas atgal, duodant jums du kepamus rustelius, ant kurių galima spirgint mėsos riekutes, kumpį, plonus steikus ar karštus pyraguš—Kaip tik reikalingas pagamint gardumynus ar užkandžius po kazyravimo. Matykite musų demonstraciją per visą savaitę.

Šitas labai gražus chromu pamuštas Buterbrodui spirgint pečiukas, dabar

tiktai $3.95

THE WORCESTER ELECTRIC LIGHT COMPANY

11-15 Foster St. NEW ENGLAND POWER ASSOCIATION Tel. Dial 2-6771

Birutės Dr-jos Mėnesinis Susirinkimas

Šeštadieny, vasario 18-tą dieną, Birutės draugijos nariai susirinks ir laikys savo mėnesinį susirinkimą kaip 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkite ateit kuo skaitlingiausiai į šį susirinkimą ir atsivest kuo daugiausia naujų narių prisirašyti. Šis susirinkimas bus paskutinis užsirašymui "Amerikos Lietuvio" už nupigintą kainą ir gavimui gražios dovanos, dviejų dolerių vertės knygą "Istorija Kariaujančių Šalių". Kas jau vėliau užsirašys, tai tas negalės gaut tos naudingos dovanos. Musų pareiga yra palaikyt "Amerikos Lietuvį", todel, kad jį skaitydami turime patys sau naudą ir tuomi palaikome vienatinį lietuvišką laikraštį šiame mieste. "Amerikos Lietuvis" padaro daug gero Birutės draugijai, ar koks skelbimas, ar žinutė ar koks kitas reikalas, visuomet patalpinama veltui. Kadangi šis laikraštis remia visus lietuvių veikimus, kiekvienas lietuvis privalo jį skaityti.

Birutės draugija rengiasi prie didelių šokių kurie įvyks už savaitės laiko, šeštadieny, vasario 25-tą dieną. Gerbiamieji, šie šokiai yra vieni iš paskutiniųjų prieš užgavėnes, todel, visi kas tiktai gyvas ateikite į šokius pasilinksmint. Ateina gavėnia, tai turėsim porą mėnesių but be pasilinksminimų. Šokiai įvyks Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje ir grajis J. Dirvelio orkestra. J. A. Vaitkunas

Gabrielius Šilale Gryžo iš Lietuvos

Trečiadienio vakare,, vasario 15-tą dieną, Gabrielius Šilalė sugryžo į Worcesterį. Jisai išbuvo septynius mėnesius Lietuvoje, Vežuonių kaime, Daugų valsč., Alytaus apskrity. Jisai buvo ketinęs nupirkt ukį Lietuvoje, tiktai šeimyna nenorėjo vykt Lietuvon. Šilalė atvyko laivu Veendam, per Rotterdam. Kelionė buvo varginga, nes jurės buvo audringos. Šilalės kelionės reikalus aprupino "Amerikos Lietuvio" agentura.

Teismas Turėjo Išspręst Keistą Bylą

Samuel Apher ir Morris Patrick abudu turėjo gasolino stotį, kampas Harding ir Pond gatvių. Jų vienas darbininkas buvo suareštuotas už laikymą degtinės. Vėliau jie persiskyrė tame versle ir aubdu sutiko, kad jeigu darbininkas turės užmokėt bausmę, juodu abudu per pusę užmokės. Apher užmokėjo $150. Suvienytų Valstijų Distriko Teisme Bostone. Paskui Apher reikalavo $75. nuo Patrick, bet pastarasis atsisakė mokėt, sakydamas, kad kontraktas nelegališkas ir be vertės. Todel, Apher užvedė bylą už $75. ir išlaidas per advokatą Ben Mendelsohn. Po ilgų išklausinėjimų prieš teismą, teismas rado, kad kontraktas legališkas ir nusprendė, kad Patrick turi užmokėt $75. sykiu su nuošimčiais ir išlaidomis. Aphero advokatas buvo Ben Mendelsohn, kurio ofisai yra kambary 931, Slater budinke.

Aleks Krajewski iš Worcesterio gavo perskyrą nuo Eleonora Krajewski iš New Jersey, nes jo žmona paliko jį ir dabar viena gyvena. Jie apsivedė gegužės 1925 ir neturi vaikų. Ben Mendelsohn buvo vyro advokatas.

Sokių Pasekmės

Nors buvo labai daug sniego, šeštadienio vakare atsilankė labai daug jaunimo į SLA. 57-tos kuopos rengiamus šokius. Šie šokiai įvyko Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, vasario 11-tą dieną. Ypač labai daug merginų buvo atėję į šį parengimą, bet SLA. 57-tos kuopos narių buvo atėję apie trys, išskiriant komisiją. Abelnai šokiai pasisekė ir kuopai liks pelno.

Laike pertraukos, apie pusė po dešimtai valandai, įvyko numerių traukimas del išdalinimo paskirtų dovanų. Pirmą dovaną, elektrinų pečiuką, laimėjo numeris 176, bet dar ikišioliai niekas nepasiėmė. Antrą dovaną, nr. 51 laimėjo elektrinį prosą, Petronė Zinkiutė, 317 Harding gatvės. Marijona Jankauskiutė, nuo 23 Lafayette gatvės laimėjo trečią dovaną, saldainių dežutę. Prašome tos ypatos, kuri turi nr. 176 ateit pasiimt dovaną pas J. Degesiuną, 25 Barclay gatvės, Worcester, Mass.

Sekmadieny, vasario 12-tą dieną, įvyko SLA. 57-tos kuopos mėnesinis susirinkimas, L. U. Kliubo žemutinėje svetainėje. Laike šio susirinkimo pasikeitė valdyba. Atsisąkius M. Tamošiunui toliau iždininkaut, jo vieton didžiuma balsų išrinkta J. Kazlauskas. Apkalbėta buvo daug svarbių reikalų ir paskui prieita prie veikiančios komisijos. Į šią komisiją įeina sekantieji: Ona Povilaitienė, P. Praskevičienė, A. Jonaitienė, O. Ginkiutė, P. Naginionis ir J. J. Degesiunas. Tikimasi, kad šioji veikiančioji komisija turės geras pasekmes ir neužilgo pardės ką nors rengt. J. D.

Vaizbos Buto Susirinkimas

Vaibzos Buto susirinkimas įvyks vasario 23-čią dieną, ketvirtadienio vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, 8-tą valandą vakare. Visi draugijų atstovai malonėkite pribut, nes bus šiame susirinkime apkalbėta apie gavimą pašalpos iš miesto tiems Worcesterio lietuviams, kuriems reikalinga pagelba. Vaizbos Buto Valdyba

Koncertas ir Teatras

SLA. 318-tos kuopos Vaikų Mokyklėlės įvyks sekmadieny, vasario 19-tą dieną, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėj, 12 Vernon gatvės, 7:30 valandą vakare.

Šis Vaikučių Koncertas yra rengiamas tam tikslui, kad parodžius Worcesterio lietuviams ką musų jaunuoliai gali išmokt per trumpą laiką.

Tad, visų pareiga yra atsilankyt į šį jaunuolių parengimą. Bus atvaidinta du veikalukai, vadovaujant F. Skliutui. Visų dainų programą sutaisys J. Dirvelis.

Visus kviečiam atsilankyt kuo skaitlingiausiai, kad paremti lietuvišką jaunuolių mokyklėlę.

Mokyklos Komitetas

Labdaringos Dr-jos Kliubo Šokiai

Labdaringos Draugijos kliubas prie Šv. Kazimiero parapijos rengia didelį balių, šeštadienio vakare, šią savaitę, vasario 18-tą dieną. Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainė yra jau nuo seniai užsakyta. Nariai dirba iš visų savo spėkų, kad tiktai pritraukt kuo daugiausia svečių. Jau liko vos dvi savaiti iki užgavėnių ir pasilinksminimai jau turės užsibaigt tol kol nesulauksim Velykų. Todel visi šokite kol dar galite, nes vėliau nesigraudinsite. Už mažą įžangos kainą galėsite pasišokt kiek tik norėsite. Kviečiam visus atsilankt. Valdyba

Metinė Vakarienė

Lietuvių Darbininkų Draugijos 5-ta kuopa rengia šaunią vakarienę, sekmadieny, vasario 19-tą dieną, 3-čią valandą po pietų, Lietuvių Svetainėje, Endicott gatvės. Apart skanių valgių ir minkštų gėrymų, įvyks labai įvairi koncertinė programa, kurioj dalyvaus vietiniai daininkai kaip V. Tumanis, J. Sabaliauskas ir M. Paraliutė.

Negana to, dar dvi šokikės atvažiuoja iš Lawrenco, dvieilis sekstetas ir jų tarpe randasi F. Puidokas—Stanton, Izabelė Pauliukoniutė, Zelionienė ir V. Stravinskas. Taipgi lietuvių simfonijos orkestra vadovaujant V. Visockiui atvyks iš Hartford, Conn. Tas viskas, tai yra vakarienė ir koncertas kainuos tiktai 50 centų. Dar pas mus tokios vakarienės su tokia didele muzikališka programa nėra buvę ir vargiai kada atsikartos. Kas tik gyvas, nepraleiskite šios progos ir skaitlingai atsilankykit. Rengėjai

DIDELI ŠOKIAI

Šv. Jurgio draugija jau viską paruošė del savo šokių, kurie įvyksta Jurgio Washingtono dienoje, vasario 22-trą dieną, 1933 metuose. Balius įvyks trečiadienio vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje. Norintieji smagiai pasišokt ir pasimatyt su savo draugais, atsilankykite, o mes gvarantuojam, kad apturėsite tokį linksmą laiką, kokį seniai turėjote. Rengėjai

Reikalingas Skelbimų Rinkėjas

Žmogus mokąs Lietuvių, anglų kalbą, turįs gabumus ir patyrimą versle, gali padaryt puikų pragyvenimą berenkant garsinimus. Del platesnių informacijų, kreipkitės Amerikos Lietuvio ofisan, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Aušrelės Nariai Turėjo Balių

Aušrelės parengimui "Minstrel Show" taip puikiai pasisekus, valdyba padarė savo nariams ir tiems kurie ėmė dalyvumą programoje didelį balių, kurs įvyko vasario 12-tą dieną, 1933 metuose. Buvo šokių, valgių ir įvairių gėrymų. Už šitą balių turime padėkoti sekantiems darbuotojams, poniom, Dirvelienei, Aliukienei, Kamandulienei, panelei Geruliutei ir ponams, Janušioniui, Martišiui, Budinavičiui, Stepšiui ir Emkui. Jie aprupino visus su valgiais ir gėrymais. Nereik užmiršt tą gražią orkestrą, kuri pagrajino visokių lietuviškų ir angliškų šokių. Balius užsitęsė iki vėlai vakare. Visi nariai buvo pilnai užganėdinti. Kaip matosi, Aušrelė nepamiršta kokiu nors budu atlygint savo nariams už pasidarbavimą. J. S.

Lošimas Tarp Worcesterio ir Nashua Vyčių

Worcesterio Vyčiai su Vyčiais iš Nashua, N. H. loš "basketball" Providence gatvės Junior mokykloje. Lietuvos Vyčių 126 kuopa prie Aušros Vartų parapijos rengia šią pramogą, vasario 17-tą dieną, penktadienio vakare. Lošimui užsibaigus, bus šokiai iki 12-tos valandos nakties. Šio miesto lietuviai sportininkai pasiryžę laimėt. Panašųs parengimai labai retai įvyksta, tai nepraleiskite tokios geros progos linksmai praleist vakarą. Dideli ir maži, jauni ir pagyvenę yra kviečiami koo skaitlingiausiai atsilankyt.

PAKVIETIMAS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos 5-ta kuopa rengia metinį žaidimo vakarėlį arba "Whist Party" vasario 21-mą dieną, 8-tą valandą vakare, bažnytinėje svetainėje, Waverly gatvės.

Bus didelės dovanos laimėtojams, skanųs valgiai, gėrymai ir kiti šposai. Kviečiame visus skaitlingai dalyvaut ir busite visi patenkinti.

Narės privalo dalyvauti, nes nutarta, kad visos privalo užsimokėt už tikietą. Visiems bus gera proga pasilinksmint, gražiai laiką praleist ir už gabumus laimėt dovaną. Įžanga bus 35 centai ypatai Kvieslys

Aušros Vartų Dr-jos Parengimas

Aušros Vartų bažnyčios svetainėje įvyks kazyravimo vakaras arba "Whist Party", ketvirtadieny, vasario (Feb.) 23-čią dieną, kaip 7:30 valandą vakare. Šį parengimą rengia Aušros Vartų draugija. Manoma, kad lietuviai skaitlingai atsilankys į šį vakarėlį, nes daug tikietų pasisekė išparduot. Pasilinksminimų laikas baigiasi, tai visi pasinaudokite proga paskutinį kartą prieš Užgavėnes gerą laiką apturėt. Visiems, kurie tik atsilankys, užtikrintas linksmas vakarėlis. Rengėjai

PRANEŠIMAS

Kviečiame visus narius, tų draugijų, kurių kvota yra užbaigta, ateit ir pasiimt dovanų knygą. Taipgi, tie nariai, kurie esate pasižadėję užsirašyt Amerikos Lietuvį, o dar iki šioliai nepridavėt savo adreso, prašytumem dabar tai padaryt. Šis mėnesis yra paskutinis ką galit užsirašyt Amerikos Lietuvį už nupigintą kainą ir dar gaut 2-jų dolerių vertės knygą dovanai. Kvotą baigusios draugijos yra: Šv. Jurgio, Šv. Kazimiero, Birutės, o Šv. Liudviko ir L. U. Kliubas dar seka.

"Amerikos Lietuvio" Adm.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4283

Dr. James H. Mason
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
33 Trumbull St. Worcester, Mass.
Telefonas 3-3532

Vielvedžiai Patarnautojai
ELEKTRIKIERIAI
EKSPERTAI RADIO TAISYME
Moderninė Elektrikos Ko.
E. J. Šimkonis, vedėjas
KONTRAKTORIAI-INŽINIERIAI
172 Union St.
Dial 2-0339 Res. 6-2814
ŽEMOS KAINOS

Galandam Piautuvus, Peilius ir Žirkles
ECONOMY REPAIR SHOP
KALVIAI
Musų Speciališkumas Tai Raktai, Įvairiom Spynom ir Automobiliam
SULEIDŽIAM GELEŽIS
Kam. Lamartine ir Harding g-vių
Tel. 3-9294, Worcester

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį
Pavalgyt
49 Millbury Gatvės

Dial 4-8574 Kraustytojai
Broliai Baravykai
PRISTATO ANGLIS ir MALKAS
Perkrausto Baldus ir Pijanus
Adresas:
489 Millbury St. Worcester, Mass.
157 Oxford St., Auburn, Mass.
Phone 6-3

Parsiduoda
ANGLYS — ALIEJUS — MALKOS
Priimam užsakymus ir Pristatom
į Namus
JONAS ČIRVINSKAS
340 Harding St., Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius
Worcestery

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898
340 HARDING STREET

Graham Funeral Service
Per WORC Radio Stotį
Girdėsit Kvartetą Dainuojant Senus ir Žinomus Hymnus ir Dainas.
Kas Sekmadienis, 9-tą val. ryte
838 Main gatvės

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio
Knygynas
Worcester, Mass.14 Vernon St.

Išmokite Juoktis
40 mašinėle rašytų puslakščių juokų iš viso pasaulio už vieną dolerį išsiųs: Rašytojas Arėjas Vitkauskas, Kaunas Lithuania.

PAIEŠKOJIMAI

Paieškau Pranciško Rimkaus iš Lietuvos, Kauno gub., Raseinių apskrities. Jis atvažiavo į Ameriką 1909 metais ir dabar butų 37 metų senumo. Pirmiausiai gyveno St. Louis, Mo., paskui Omaha, Nebr. Dabar jau šeši metai nežinau kur yra. Jei kas žinotų apie tai, arba jis pats, meldžiu tuojaus atsišaukti: Petras Rimkus, 5412 So. 32 St., Omaha, Nebr.